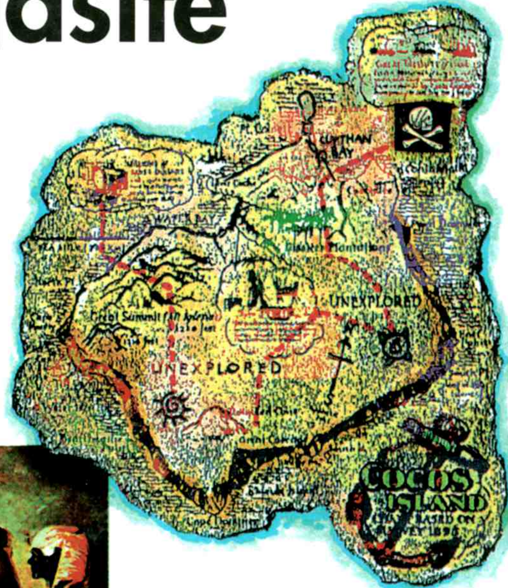
CE ȘI CUM

Comori

pierdute și regăsite

rao

enciclopedia rao

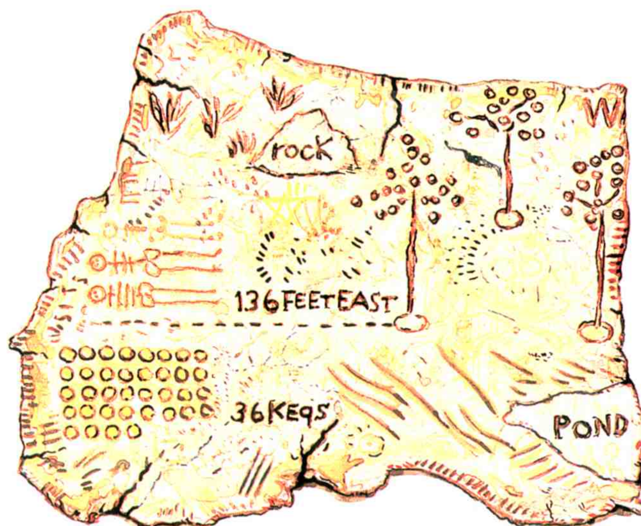
CE
ȘI
CUM

Comori
pierdute și regăsite

de Norbert von Frankenstein

Ilustrații de Manfred Güther, Peter Klaucke și Dieter Müller

Traducere din limba germană de Mihai Moroiu

rao
enciclopedia rao

Cuvânt înainte

Aproape peste tot în lume, poate chiar și în grădinile caselor noastre, sunt îngropate sau acoperite de ape pietre prețioase, bijuterii ori monede din aur și argint. Există comori despre care ne povestesc legendele, dar și comori care au fost descoperite din întâmplare.

Cine nu a visat să găsească un sipet mucezit, cu o comoară fabuloasă, undeva, pe plaja unei insule străjuite de palmieri din Mările Sudului? Aceste comori există cu adevărat și poveștile despre ele conțin adesea un sâmbure de adevăr.

Dar o comoară nu înseamnă neapărat cufărul plin cu pietre prețioase, săculețul cu dubloni de aur sau peștera cu prada piraților. O monedă rară din vremea romanilor sau pintenii de fier ai unui cavaler, pierduți de acesta în vreo bătălie, pot, lăsând la o parte valoarea materială, să aducă o mare mulțumire fericitului găsitor. Pentru a descoperi o comoară, nu este nevoie de aventuri și primejdii, de prăpăstii, de pustiuri fierbinți sau de jungle umede și sufocante. Nu este nevoie nici de expediții epuizante și scumpe, deoarece fiorul așteptării și bucuria descoperirii le putem trăi chiar în satul nostru, în orașul nostru, în cea mai apropiată pădure, printre ruinele unui castel sau într-o carieră de piatră.

Splendidul tezaur aparținând Casei Regale Windsor a Angliei, păstrat în Turnul Londrei și utilizat doar în rare ocazii.

Avertisment: În lucrarea de față, toate referirile la legislația privind căutarea și descoperirea comorilor sunt valabile pe teritoriul Germaniei (n. red.).

Credite fotografice

Fotografii: Archiv für Kunst und Geschichte: Copertă sus-st., p. 6 sus, p. 6 mijloc, p. 21, p. 30 sus, p. 30 jos, p. 34 mijloc-dr., p. 35, p. 45 sus, p. 45 mijloc-dr.; Atelier für audiovisuelle Darstellung: 15 Achim Tsutsui; Bavaria: 12 Dr. Bahnmüller, p. 23 sus Picture Finders, p. 25 Picture Finders, p. 28 Eckebrecht, p. 37 sus Photobank, p. 43 Eckebrecht; Bildagentur Anne Hamann: 19 Dr. Georg Gerster; Bildarchiv Preußischer Kulturbesitz: Copertă sus-st., 8 Alfredo Dagli Orti, p. 22, p. 23 jos, p. 24, p. 40, p. 45 mijloc-dr.; Her Britannic Majesty's Stationery Office: 2; Detector Trade Int., Düsseldorf: p. 13, p. 17; dpa: p. 46 mijloc-dr. Unipix Fremdenverkehrsverband Oberbayern e. V.: p. 48; Geo: p. 7 Uwe George; Arno Hübler: p. 46 sus-st.; The Landmark Trust: p. 34 sus-st.; Lloyd's of London: p. 42; National Library of Australia: p. 31; National Maritime Museum, London: p. 36, p. 39; Sunday Times, London: 47 Ian Yeomans; Verlagsarchiv Ueberreuter: p. 41.

Ilustrații-desene: Ralph Beloch: Copertă sus-dr., Titlu; Manfred Güther: pp. 12, 13, 14, 16, 41; Peter Klaucke: Copertă jos, pp. 4-5, 10-11, 18-19, 32-33, 44; Dieter Müller: pp. 3, 8-9, 20-21, 26-27, 28-29, 38-39; Gerd Werner: Copertă sus-mijloc

Pentru consultația tehnică din capitolul „Metode de a căuta comori" îi mulțumim domnului Albrecht, Fa. Detector Trade International, Düsseldorf.

WAS IST WAS, Band 96, Schatzsuche – Verschollene und gefundene Schätze

CE ȘI CUM, Comori pierdute și regăsite

Grupul Editorial **RAO** – tel./fax: 224.12.31; 224.14.72; 224.18.47; 224.21.36
C.P. 2-124, București
e-mail: office@raobooks.com; **website**: www.raobooks.com

ISBN 973-8175-55-0

Cuprins

Comori din toate secolele

Ce sunt comorile pierdute?

În Codul Civil german se spune că o comoară este un obiect care a stat atâta vreme ascuns, încât proprietarul lui nu mai poate fi stabilit. De aceea, o comoară se deosebește de un obiect găsit – al cărui proprietar încă mai poate fi stabilit – prin perioada de timp scursă până la descoperirea ei.

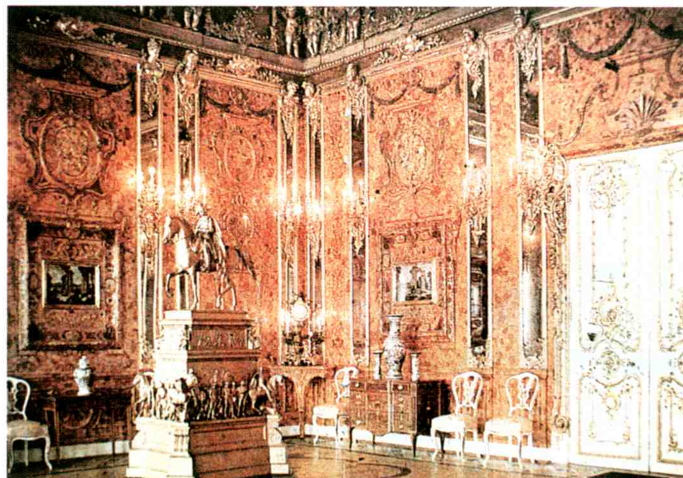
În Germania, jumătate din comoară aparține descoperitorului și jumătate proprietarului locului unde a fost ascunsă. Dacă, de exemplu, o comoară a fost găsită într-o grădină, jumătate îi revine proprietarului grădinii, iar dacă este descoperită într-o pădure ce aparține statului, jumătate va intra în patrimoniul țării.

Prin comori pierdute înțelegem în mod obișnuit obiecte care au rămas

vreme îndelungată ascunse, îngropate sau scufundate, care au o valoare considerabilă. „Valoare considerabilă“ este doar o noțiune: pentru unii, 100 de euro reprezintă mult, pentru alții 100 000 de euro nu sunt mare lucru.

Comorile nu înseamnă neapărat aur, argint, pietre prețioase sau bijuterii. Pentru un cercetător al Antichității, obiectele din fier sau bronz sunt uneori mai prețioase decât orice altă comoară dacă ele contribuie la deslușirea trecutului nostru.

Vestita Cameră de chihlimbar, a cărei valoare se ridică la circa 10 milioane de euro, este căutată febril de la sfârșitul celui de-al doilea război mondial.

Aceste monede ascunse într-un vas de pământ au fost descoperite din întâmplare.

În concluzie, o comoară poate fi și un obiect care, pentru un necunoscător, are o valoare neînsemnată.

Dar poate fi și ceva prețios, ca o monedă rară din bronz, sau cu valoare materială ridicată, cum ar fi o casetă plină cu bijuterii. O comoară poate să fie o coroană de aur, un sfeșnic de argint sau argintăria familiei, o brățară bătută în pietre prețioase, un lingou de aur, un clește de bronz din vremea vikingilor, un obiect de artă sau chiar și o pungă plină cu diamante.

Și renumita Cameră de chihlimbar este considerată o comoară pierdută. Pereții acesteia erau decorați cu elemente de o mare valoare, realizate manual, din chihlimbar. Camera, care făcea parte odinioară din Castelul Pușkin din orașul St Petersburg, s-a pierdut la sfârșitul celui de-al doilea război mondial.

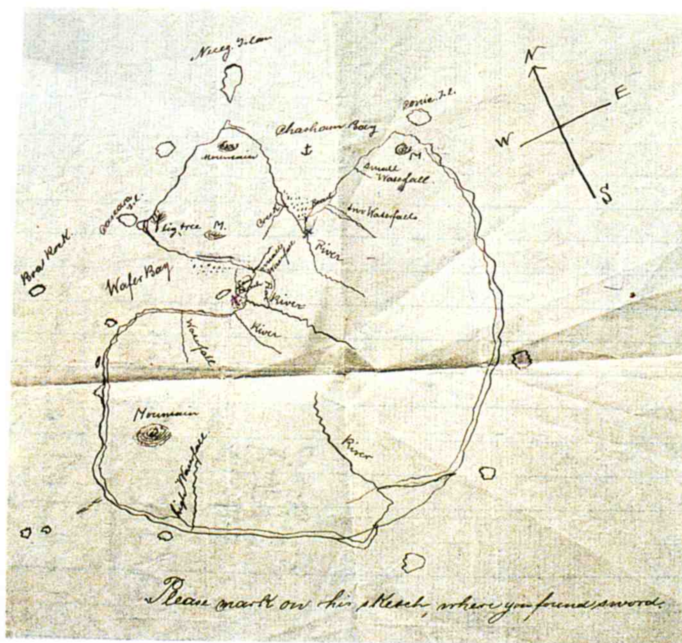
Când au fost pierdute comorile?

Lucrurile de valoare – aurul, argintul, podoabele, armele și pietrele prețioase – au fost ascunse în toate timpurile, din cele mai diverse motive. Au existat mereu oameni care și-au îngropat averea. Tot astfel s-a întâmplat și cu „marile“ comori, acelea ale statului și ale Bisericii, care adesea au fost puse la adăpost în vremuri de restriște.

Din epoca timpurie a omenirii lipsesc consemnări despre comori pierdute. Din perioadele de înflorire egipteană, greacă și romană s-au păstrat asemenea povestiri, dar indicațiile pe

care le oferă sunt atât de inexacte, încât nimeni nu știe cu adevărat pe unde ar trebui să caute.

Indiciile respective sunt îndeobște tot atât de nebuloase ca, de exemplu, cele referitoare la presupusul imperiu scufundat al Atlantidei, cu toate bogățiile sale, despre care oamenii de știință nu au reușit să afle nici până în zilele noastre dacă a existat vreodată cu adevărat.

Hartă desenată de căutătorii de comori: Insula Cocos. Se presupune că aici ar fi ascunse mai multe comori importante.

Alte relatări despre tezaure fabuloase de aur, de pildă acela al regelui goților, Alaric I, care a trăit între 370 și 410 d.Hr., au numai un caracter de legendă și nu conțin de obicei indicații mai precise. Din câte se spune, cantități de-a dreptul colosale de aur și de argint ar fi fost așezate alături de el, în mormânt. Potrivit tradiției, supușii lui ar fi deviat cursul râului Busento din Italia, regele fiind îngropat cu toate bogățiile alături, în albia sa. După aceea, apele ar fi fost readuse pe vechiul curs, mormântul fiind astfel acoperit.

Legendele referitoare la comori, care conțin mai multe indicații precise, provin majoritatea din perioada cuprinsă între Evul Mediu și Epoca Modernă, când asemenea lucruri erau consemnate și în scris. Dar foarte puține comori, atât cele ascunse încă, precum și cele descoperite, ne sunt semnalate în formă scrisă. Și asta deoarece multe scrieri și documente s-au pierdut de-a lungul timpului sau au fost distruse. Multe lucruri de valoare au rămas îngropate și sunt găsite doar din întâmplare. Dar, chiar și atunci când există indicații exacte în vechile scrieri, se poate întâmpla să căutăm în zadar, deoarece, pe locul indicat, astăzi se pot ridica orașe, pot fi albii secate, pentru a da doar câteva exemple.

De unde provin comorile?

În cazul multor obiecte de valoare, pe care noi le numim astăzi comori, relațiile de proprietate de odinioară se pierd în negura istoriei. Rareori este posibil, de exemplu, să atribuim un lanț de aur unei personalități a istoriei. Cine mai poate ști astăzi cui au aparținut bijuteriile care au fost jefuite odată de pirați, sau cine a purtat o coroană bătută în pietre prețioase, înainte de a fi îngropată în vârtejul unui război din vremuri de mult apuse?

La fel stau lucrurile în cazul depozitelor de monede, de exemplu din epoca romană. Astăzi știm numai că istoria comorilor pierdute se împletește cu dorința oamenilor de a obține bogății și putere. De aceea, tezaurele sunt strâns legate de jafuri, războaie, crime, cuceriri și, desigur, de prostia omenească.

Datorită faptului că aurul și argintul apar atât de rar – specialiștii au calculat că în scoarța terestră concentrația de aur se ridică la doar 0,005 grame

pe tona de pământ – oamenii le-au râvnit dintotdeauna.

În setea lor de îmbogățire, mulți au considerat și consideră că pot recurge la orice: au fost urzite războaie, au fost distruse imperii, au fost târâte popoare în sclavie, orașe și regiuni întregi au fost pustiite și jefuite, au fost comise crime abominabile.

Chiar și relatările despre mine părăsite, odoare bisericești ascunse, tezaure puse la păstrare, despre bunuri de preț aflate în morminte, toate sunt de obicei legate de fapte violente. Strădania continuă a omului de a acapara cât mai multe posesiuni și puterea conferită de acestea reprezintă principalele imbolduri ale goanei după aur. Fără îndoială, există și situații în care obiectele de preț s-au pierdut pur și simplu, au dispărut în urma unor accidente sau au fost ascunse din meschinărie. Asemenea lucruri sunt descoperite din întâmplare, deoarece despre ele nu există nici o consemnare.

Cum s-au pierdut comorile?

Dintotdeauna, oamenii au încercat să-și apere averea de lăcomia semenilor. Adesea, lucrurile de valoare au fost îngropate într-un loc aparent sigur, mai ales în vremuri de război. Deoarece băncile nu există decât de vreo 300 de ani, omul nu putea face altceva decât să-și pună bunurile la adăpost – cât mai bine cu putință.

Dacă proprietarul era alungat ori închis sau dacă-și găsea sfârșitul în luptă, de cele mai multe ori împreună cu el pierea și secretul ascunzătorii. Dacă, de exemplu, murea singurul om care cunoștea poziția unei mine bogate, ea nu mai putea fi exploatată. Dacă un principe își ascundea lucrurile de preț și îi înlătura pe cei care-i cunoșteau taina, aceasta dispărea o dată cu el. Dacă un legionar roman își îngropa solda și apoi pierea într-o bătălie, banii săi erau și ei pierduți.

Pe vremuri, mările erau străbătute cu ajutorul unor hărți inexacte ca aceasta. Cea de față a fost desenată în 1554 de italianul Sideri și reprezintă Atlanticul.

Dar există, desigur, și alte motive. Cei mai mulți pirați, odată prinși, nu dezvăluiau locul în care își ascundeau prăzile, nici măcar sub amenințarea spânzurătorii – nu se poate spune cu siguranță dacă din răutate sau din falsa onoare de hoț.

Credința fermă a călugărilor într-o viață mai bună după moarte îi făcea să sufere cele mai îngrozitoare torturi, fără să trădeze unde au pus în păstrare odoarele bisericii lor.

Iar când s-au descoperit consemnări sau hărți privitoare la comori ascunse,

toate erau cifrate și nu au putut fi folosite de neinițiați. Hărțile vechi referitoare la comori conțin adesea indicații incomplete, deoarece geografia se afla încă la începuturile ei. În decursul secolelor s-au tot schimbat numele orașelor și ale multor repere de pe acele hărți, care astfel au devenit aproape inutile. Renumitul arbore uriaș sub care a fost îngropată o comoară a fost tăiat sau s-a prăbușit într-o furtună...

În cazul navelor încărcate cu bunuri de preț, lucrurile se schimbă: vechile hărți maritime erau inexacte: recifele, bancurile de nisip și zonele de mică adâncime abia dacă erau marcate, iar navele erau voluminoase și greu manevrabile. Cunoștințele de navigație limitate și instrumentele primitive făceau ca multe corăbii să se zdrobească de stânci și să se scufunde, ca să nu mai pomenim despre atacurile piraților.

Ce fel de comori au dispărut?

Pentru majoritatea oamenilor, aurul jefuit de pirați, adunat și ascuns de ei pe o plajă pustie sau într-o peșteră de la malul mării, reprezintă chintesența comorii pierdute. Asemenea tezaure nu au fost descoperite, și nici cele ale cuceritorilor continentelor îndepărtate, care au jefuit aur, argint și giuvaiere din temple și din palate.

Aurul sub formă de lingouri sau monede, ce urma să traverseze oceanele la bordul unor nave care s-au scufundat, nu este nici pe departe o legendă. Aurul și argintul pretinse de regi drept tribut au existat și ele cu adevărat. La fel ca și minele care, exploatate cu pricepere, valorează o avere. Toate acestea și multe, multe altele constituie comorile ascunse, căutate de sute de ani peste tot în lume.

Odoarele bisericești care au fost furate sau puse în păstrare sunt o realitate, la fel ca și podoabele reginelor, pierdute la vreme de război. Nici tezaurele publice ale suveranilor din alte timpuri, care și astăzi reprezintă valori inestimabile, nu sunt un rod al fanteziei. Undeva sunt bine ascunse lăzi pline cu pietre prețioase, cu dubloni din aur, cu statuete de argint închinate Lunii ce au aparținut incașilor; lanțul de aur al ultimului împărat incaș Atahualpa (1502–1533), care măsoară 350 de pași, alcătuit din verigi groase cât mâna, este atât de greu, încât e nevoie de peste 200 de bărbați ca să-l ridice. Toate acestea și multe altele s-au pierdut.

Cele 20 de care încărcate cu fildeș, cu sipete pline de monede de aur și casete cu diamante ale regelui african Lobengula (decedat în 1894) nu au fost descoperite, și nici legendarele mine de aur ale regelui biblic Solomon

Așa este posibil să fi arătat legendarul lanț ceremonial al ultimului împărat incaș, căutat de mai bine de 400 de ani. Valoarea lui este inestimabilă.

(cca 965–926 î.Hr.) din țara de poveste Ofir, despre care oamenii de știință consideră că se afla în Arabia Saudită. Savanții americani presupun că ar fi vorba de mina Mahd adh Dhahab. Bogățiile templului de la Siwah, Egipt, și mormântul conducătorului mongolilor, Ginghis-Han (1155–1227), cu uriașele sale comori, nu au fost găsite. În Lacul Titicaca din Anzii sud-americani, se află o cantitate impresionantă de aur oferit drept jertfă. „În pădurea de dincolo de muntele cu cap de câine“, undeva în Zimbabwe, Africa, se află orașul dispărut și aurul regelui Monomotapa, cu care portughezii din Sofala, Mozambic, au practicat schimburi comerciale din 1504. Undeva, în grădina Castelului La Malmaison, de lângă Paris, se găsește o parte a averii împăratului francez Napoleon (1769–1821)...

Pe fundul mării, lângă coastele americane, se află încă numeroase galioane încărcate cu metale nobile. În jurul Insulelor Scilly, Anglia, s-au scufundat multe nave încărcate cu comori ale flotei spaniole, care nu au fost readuse la suprafață. În Pelopones, în Golful Pylos, care se chema Navarino, s-a scufundat, în 1827, o flotă turco-egipteană, ce avea la bord aur în valoare de peste 100 de milioane de euro. Asemenea obiecte de preț au fost descoperite în toată lumea, atât pe uscat, cât și pe fundul mărilor și oceanelor, dar multe comori așteaptă încă să fie scoase din adâncuri.

Prospecțiunile subacvatice sunt atât de costisitoare, încât intră în discuție doar pentru profesioniști.

Metode de a căuta comori

Cum ajungem pe urma comorilor?

Făcând abstracție de descoperirile întâmplătoare, găsirea unei comori este de cele mai multe ori rezultatul unei pregătiri și planificări riguroase. Un prim indiciu referitor la existența unor obiecte de valoare poate fi obținut din povestiri, arhive, cărți sau din alte surse.

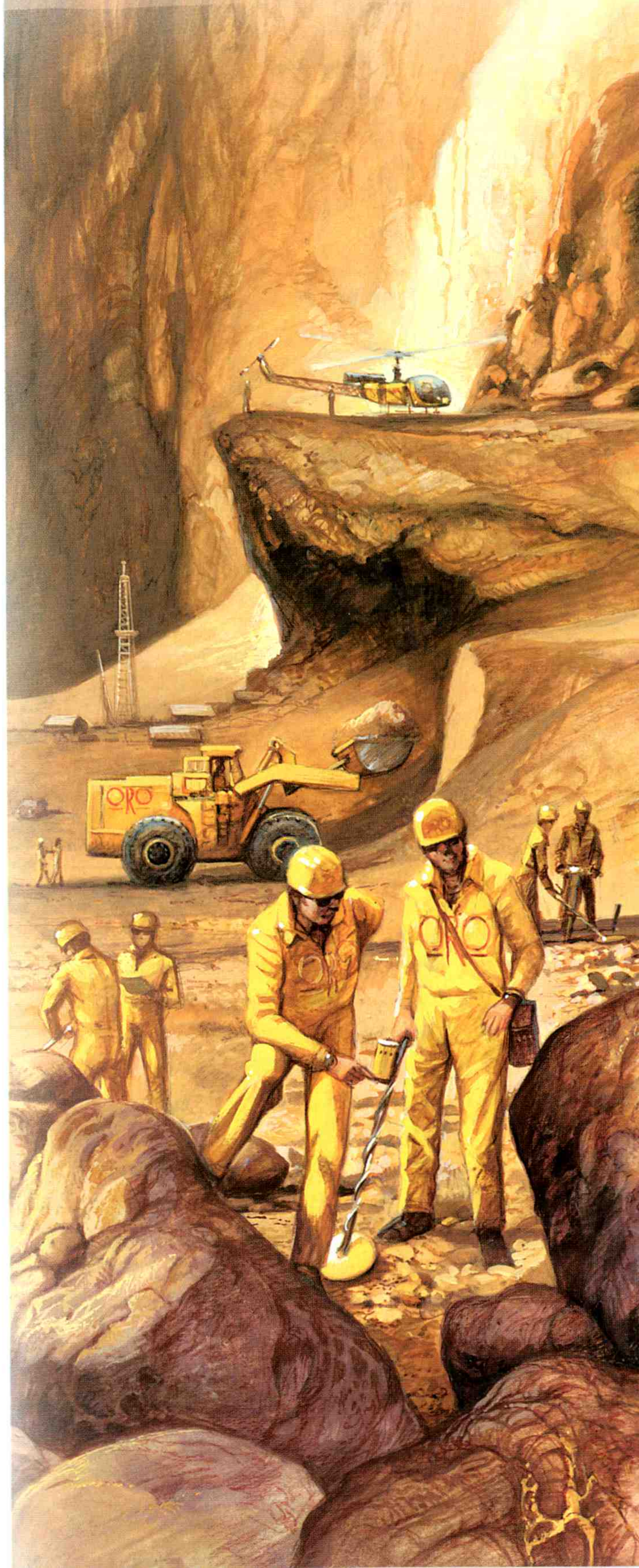
Și astfel munca de-abia începe, căci este nevoie ca informațiile, de obicei lacunare, să fie întregite, să știi în ce circumstanțe s-a petrecut dispariția, detalii despre comoară, locul unde s-ar putea afla și multe, multe altele.

Nu are rost să începi cu lopata și târnăcopul, să faci gropi la întâmplare pe un câmp, în speranța de a da peste aur. Când cauți comori ai nevoie de un minim de echipament și de cunoștințe temeinice referitoare la comoara căutată. Există o mulțime de arhive în toate țările lumii, în care se pot găsi informațiile necesare, în cazul unei cercetări bine direcționate. Aceste izvoare trebuie să fie detectate și exploatate, mai ales atunci când suntem pe urmele unei mari comori de importanță istorică. O altă sursă, de obicei sigură, o constituie scrierile bisericești, în care sunt consemnate detaliat evenimentele petrecute în zonă de-a lungul multor sute de ani.

Dar dacă este vorba de comori care se află în străinătate, poate la celălalt capăt al lumii, procurarea informației – nu în ultimul rând din cauza barierelor lingvistice – este ceva mai anevoioasă. În asemenea situații trebuie să stai de vorbă și cu alți pasionați și, mai ales, ar fi bine să iei legătura cu un club de căutători de comori.

Mai întâi de toate, trebuie să ții seama de o veche zicală: este nevoie de argint

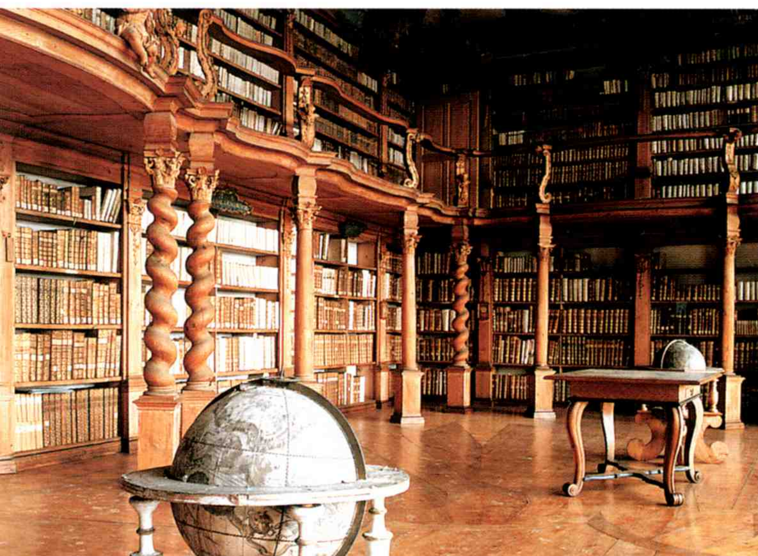
Pentru scoaterea la lumină a comorilor de mari dimensiuni sunt necesare o bază materială considerabilă și o vastă experiență profesională.

pentru a găsi aur! Asta înseamnă că trebuie foarte mulți bani ca să poți începe să cauți comori. Cum am putea porni la drum, fără bani, spre Mexic sau spre Australia, ca să nu mai vorbim despre tot echipamentul necesar?

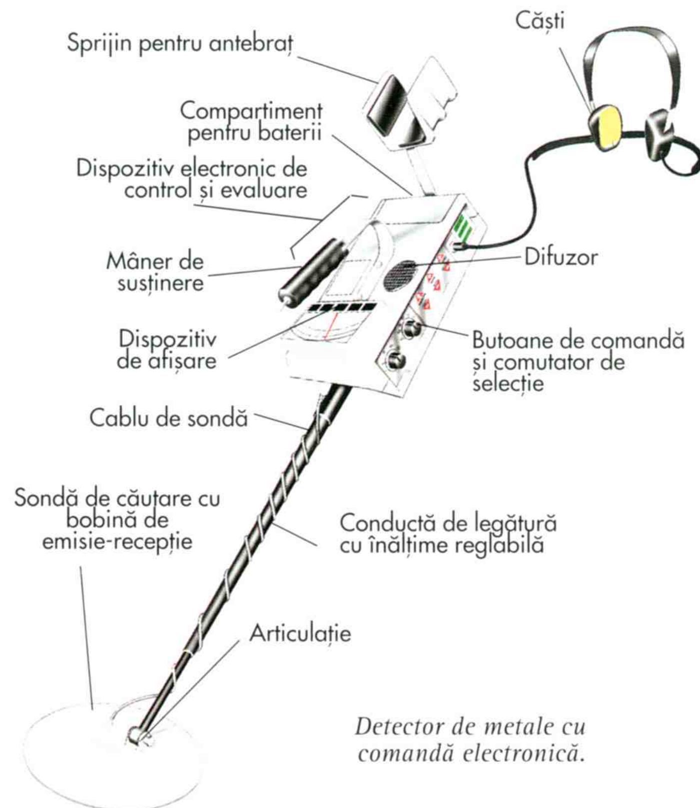
Cum sunt căutate comorile pe uscat?

O dată ce avem toate informațiile despre o anume comoară, trebuie stabilită zona care urmează să fie cercetată, pe baza unor hărți bune: chiar și o suprafață relativ restrânsă, cum ar fi aceea a unui teren de fotbal, pretinde o procedură sistematizată, dacă nu dorim să scăpăm din vedere tocmai punctul esențial.

Biblioteca barocă a fostului colegiu iezuit din Dillingen. În astfel de biblioteci vechi se pot descoperi tot felul de indicii despre comorile ascunse.

După ce zona de cercetare a fost jalonată cu precizie, intră în funcțiune detectorul de metale. Acesta a fost realizat prin perfecționarea greoaielor aparate pentru detectarea minelor din al doilea război mondial. Detectorul reacționează la obiecte metalice de cele mai diverse tipuri aflate în sol, până la o adâncime de mai mulți metri,

Detector de metale cu comandă electronică.

funcție de capacitatea aparatului și de dimensiunea obiectului.

Aparatele foarte moderne dispun și de dispozitive electronice, care sunt extrem de eficiente: așa-numitul discriminator este un fel de filtru electronic, care împiedică declanșarea unui semnal de detectare în cazul obiectelor metalice de dimensiuni mici până la medii, cum ar fi cuie ruginite, deschizătorul cutiilor de băuturi, capace de sticle și folii de aluminiu pentru gumă de mestecat. „Sistemul de identificare a tipului de metal“ folosește conductivitatea electrică foarte diferită a aurului, argintului și fierului indicând pe o scală, cu un procent ridicat de probabilitate, din ce metal este confecționat obiectul detectat. Cu ajutorul acestor două dispozitive auxiliare se poate evita de la bun început dezgroparea anevoioasă a unor bucăți de metal lipsite de valoare.

Cercetători de la Institutul Battelle din Frankfurt au realizat chiar și un fel de radar de teren, cu ajutorul căruia

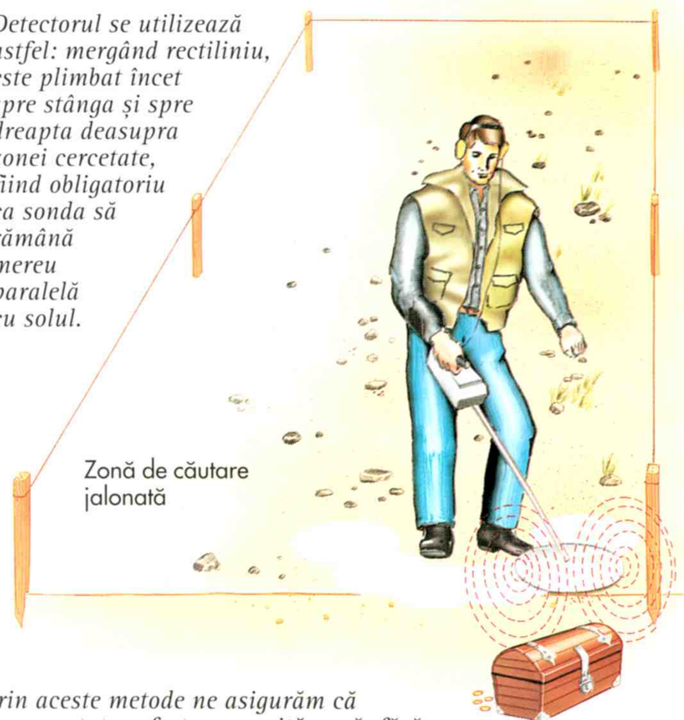
metalul poate fi detectat până la adâncimi de mai multe sute de metri. Un asemenea aparat este extrem de scump și foarte dificil de mânuit. El se pretează cel mult la utilizarea profesională, în cadrul unei echipe.

Căutătorii de comori folosesc și nuielușa de alun. Desigur, poți să crezi sau nu în eficiența ei. S-a demonstrat însă că unii oameni, cu ajutorul unei asemenea baghete din lemn, material plastic sau sârmă, pot să „simtă“ o sursă de apă sau chiar o concentrare de metale, cum ar fi un sipet cu comori.

Principalul ajutor al oricărui căutător de comori rămâne, prin urmare, un detector de metale eficient. Cu ajutorul lui se localizează o concentrație de metal mai mare decât cea a minereurilor din zona respectivă. Pentru adâncimi de explorare diferite există și capete de căutare speciale, care, în funcție de model, au forță de penetrare mai mare în adâncime sau în lățime.

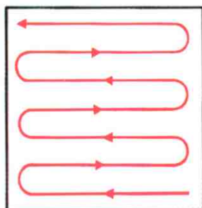

Muncă de teren cu un detector care este echipat cu sonde de cercetare în profunzime. Cu acestea se pot detecta și metalele aflate la mare adâncime.

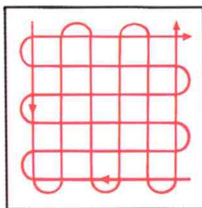

Detectorul se utilizează astfel: mergând rectiliniu, este plimbat încet spre stânga și spre dreapta deasupra zonei cercetate, fiind obligatoriu ca sonda să rămână mereu paralelă cu solul.

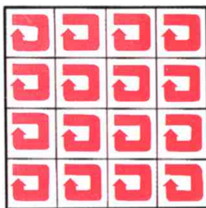
Prin aceste metode ne asigurăm că am cercetat perfect o anumită zonă, fără a străbate de două ori același loc – ceea ce ar însemna un consum suplimentar de timp și energie.

Metoda mersului drept înainte

Metoda rețelei

Metoda zonelor

În procesul de căutare, capul detectorului este purtat la o distanță constantă, de câtiva centimetri, deasupra solului și plimbat încolo și încoace, în vreme ce suprafața de cercetat este străbătută lent. Când aparatul detectează un obiect metalic în sol, faptul este semnalat optic pe un cadran sau acustic printr-o alarmă. După ce s-a stabilit punctul exact, intră în acțiune lopata, iar obiectul respectiv este dezgropat cu grijă.

Trebuie să amintim un fapt cât se poate de important: în pământ încă se mai află ascunse mari cantități de muniție din diferite războaie: grenade de mână, cartușe, chiar și grenade antitanc și bombe de aviație. Acestea

reprezintă un pericol de moarte! Nu le atingeți niciodată, ele pot exploda! Cel mai înțelept lucru este să anunțați imediat poliția. Echipele de geniști vor declanșa operațiunile adecvate de îndepărtare a pericolului.

Să presupunem că ați găsit într-o pădure din Germania un mic vas cu monede. Proprietarul pădurii, care în prealabil și-a dat acordul pentru căutare, va fi informat despre descoperire. Monedele vor fi curățate de un specialist și apoi evaluate. Fericitul explorator și proprietarul terenului își vor împărți egal descoperirea propriu-zisă sau profitul rezultat din vânzarea acesteia.

Chiar și atunci când căutăm pe plaje, printre ruinele castelelor, prin locuri publice, în foste construcții sătești și chiar la răscruce de drumuri – adică în locuri cu șanse sporite de succes – utilizarea detectorului constituie premisa obligatorie a unui rezultat pozitiv.

Cum sunt căutate comorile din mări și din oceane?

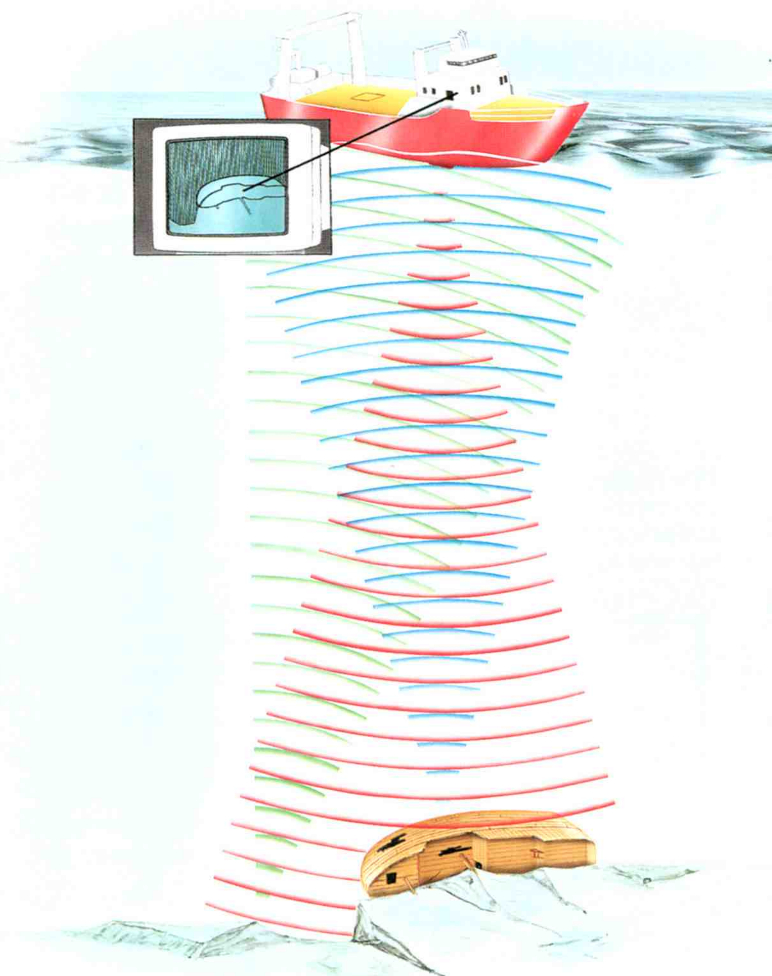
Tehnica tot mai avansată a simplificat considerabil căutarea subacvatică a comorilor. Există deja detectoare etanșe. În general, nu este posibil să se întreprindă cercetări subacvatice cu aparate folosite la sol, chiar și atunci când acestea sunt protejate împotriva apei, deoarece bobinele de căutare trebuie să fie reglate la conductivitatea și conținutul de minerale ale apei.

Obiecte mai mari – cum ar fi nave scufundate, galioane, ancore vechi și tunuri de bronz – sunt detectate cu ajutorul unor sonde-ecou, așa-numitele instalații side-scan-sonar.

Aceste aparate „palpează“ fundul mării sau al fluviului cu ultrasunete produse electronic, așa-numitele impulsuri. Impulsurile transmise înapoi de un obiect sunt prelucrate de un computer și reprezentate optic pe un aparat asemănător unui ecran de radar. O variantă a acestor aparate este sonda-ecou cu dispozitiv de scriere: astfel sunt reprezentate contururile fundului de apă sub formă de linii, pe suluri de hârtie. Prin urmare, denivelările care pot proveni de exemplu de la un vapor scufundat pot fi descoperite din evaluarea schemei obținute.

Dacă este vorba de cercetarea unor suprafețe întinse și se caută mai ales prezența metalului în concentrație mare (o navă cu corpul din oțel sau un galion încărcat cu argint), se folosește un magnetometru pentru stabilirea poziției. Acest aparat este reglat la câmpul magnetic natural al Pământului

Sonarul trimite ultrasunete (roșii), care sunt reflectate de fundul mării (verde) și de obiectele de deasupra lui (albastre). Cu cât durează mai mult până se întoarce „ecoul“, cu atât mai îndepărtat este punctul de unde el provine.

Un tehnician supraveghează pe dispozitivul de scriere pe bandă evaluarea comandată prin computer a semnalelor retransmise de pe fundul mării.

și măsoară toate deviațiile provocate de prezența unor obiecte cu câmp magnetic suplimentar. Asemănător unui detector de metale, acesta emite impulsuri și interpretează „ecoul".

O a treia posibilitate este utilizarea „ecografelor de sedimente": sonde-ecou speciale, care emit impulsuri joase, moi. Aceste semnale nu sunt reflectate de suprafața apei, așa cum se întâmplă la sondele-ecou obișnuite, ci pătrund în sol. Astfel pot fi detectate și acele obiecte care sunt ascunse sub nisip sau în mâl.

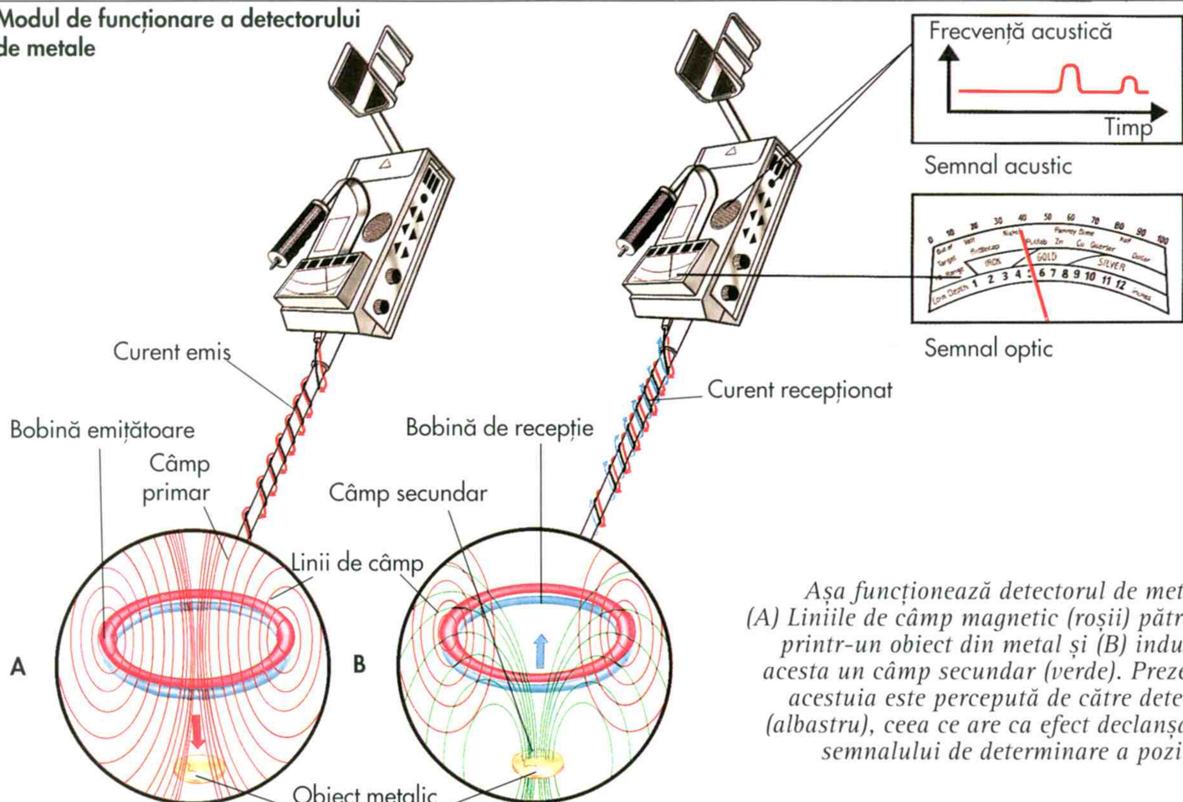
Toate aceste aparate sunt foarte scumpe și nu se pretează decât pentru utilizarea lor profesională. Desigur, este nevoie și de oarecare experiență pentru a recunoaște în imaginile electronice, prezentate pe un ecran, locul unde ar putea fi găsită o comoară.

Deoarece, mai ales în cazul căutării unor nave scufundate, trebuie „palpate" de obicei suprafețe uriașe, căutătorii de comori profesioniști lucrează cu aparatură la care se pot atașa mai multe capete de căutare, prin intermediul unor console de mari dimensiuni. Astfel este posibil să se cerceteze sistematic o bandă lată de teren submers, în cursul unei călătorii de control deasupra apei.

Cum funcționează detectoarele de metale?

Căutătorul de comori neprofesionist nu are de ce să se gândească la aparate specializate, cum ar fi radarul terestru, care costă mai mult de un sfert de milion de euro, sau magnetometrele cu protoni subacvatice speciale (circa 50 000 de euro). Mai importantă este cunoașterea exactă a modului de funcționare a detectoarelor de metale, nu în ultimul rând pentru a-l putea alege pe cel nimerit dintr-o ofertă extrem de bogată.

Independent de aspectul lor exterior, foarte diferit, și de denumirile modelelor, care adesea au o rezonanță aventuroasă, aparatele de căutare a metalelor funcționează pe baza aceluiași principiu: transmiterea și recepționarea undelor electromagnetice: o bobină emițătoare din capul de căutare al aparatului produce un câmp electromagnetic care se răspândește în sol, în stânci, în aer sau în tot ceea ce constituie mediu înconjurător. Dacă undele acestui „câmp primar" întâlnesc un obiect metalic, are loc următorul proces: câmpul primar stimulează – pierzând energie – obiectul, care începe la rândul său să emită radiații electromagnetice („inducție"). Acest „câmp secundar", așa cum este el denumit în limbajul de specialitate, produce un curent în bobina receptoare a capului de căutare, curent care este transmis mai departe la dispozitivul electronic de evaluare din carcasa de la partea superioară a aparatului; acolo se înregistrează simultan pierderea de energie a câmpului primar. Aceste două mărimi duc la declanșarea unui semnal de determinare a poziției.

Așa funcționează detectorul de metale: (A) Liniile de câmp magnetic (roșii) pătrund printr-un obiect din metal și (B) induc în acesta un câmp secundar (verde). Prezența acestuia este percepută de către detector (albastru), ceea ce are ca efect declanșarea semnalului de determinare a poziției.

În limbajul de specialitate – oarecum derutant și de obicei în engleză, ca în cazul multor altor domenii tehnice – detectoarele de metale sunt diferențiate în funcție de frecvență și de diferitele tipuri de emisie și de recepție a undelor electromagnetice. Potrivit acestor criterii, există patru tipuri de bază: ***T**ransmitter/**R**eceiver* (emițător/receptor), ***V**ery **L**ow **F**requency* (frecvență foarte scăzută), ***B**eat **F**requency **O**scillator* (oscilator de frecvență a ritmului) și ***P**ulse **I**nduction* (inducție de puls). Fiecare dintre aceste sisteme prezintă avantaje și dezavantaje și este adaptat mai mult sau mai puțin, de la caz la caz, anumitor scopuri.

Sistemul PI, bunăoară, nu este interesant decât pentru arheologi și căutători de comori profesioniști. El poate fi folosit pentru căutări la adâncimi mari, este ușor de utilizat și are grad mare de siguranță. Se poate utiliza foarte bine în primul rând sub apă, pentru că nu este influențat de mineralele conținute în apa marină. Dar, din cauză că nu poate face deosebirea dintre diferitele tipuri de metale, nu este de mare folos căutătorului de comori amator.

Acesta va fi mult mai mulțumit de un aparat TR sau VLF. În vreme ce detectoarele de tipul BFO sunt astăzi deja desuete, detectoarele TR și VLF se bucură de multă apreciere. Aparatele TR sunt de obicei suficiente pentru a descoperi monede, inele și bijuterii pe plaje, în parcuri sau în locurile în care se țin serbări publice. Aparatele VLF sunt asemănătoare constructiv cu cele TR; ce le deosebește de acestea este frecvența de căutare mult mai scăzută, cu ajutorul căreia solurile cu conținut ridicat de minerale pot fi penetrate mai ușor și mai adânc.

Atât detectoarele TR, cât și cele VLF pot indica din ce fel de metal este făcut un obiect, la ce adâncime se

află și ce dimensiuni are. De la mijlocul anilor 1980, utilizarea microprocesoarelor a devenit o cerință obligatorie, aparatele ajungând să fie mai performante și mai ușor de utilizat.

Acum există și aparate combinate, la care se poate trece de la funcționarea TR la VLF, în funcție de necesitate mărindu-și flexibilitatea referitoare la dimensiunea și la genul obiectelor căutate. Dar ele sunt extrem de scumpe și trebuie să fie utilizate de persoane cu multă experiență.

Ca regulă empirică a detectoarelor, putem spune că o bobină mare acoperă un câmp larg de căutare și o adâncime mare de penetrare, fiind lipsită de precizie dacă este vorba de piese metalice mici. O bobină mică înseamnă un câmp de detectare restrâns, o adâncime de penetrare redusă, dar precizie în cazul obiectelor de mici dimensiuni. Pentru toate aparatele există posibilitatea alegerii capetelor de căutare.

Are voie oricine să caute o comoară?

În aproape toate țările lumii este permis să se caute comori. Unele guverne emit licențe, limitate în timp, care trebuie să fie plătite. Uneori aceste state își rezervă și o anumită cotă din valoarea comorii, în cazul în care aceasta va fi descoperită.

Un lucru însă este valabil în toate situațiile: nici un stat nu admite ca proprietatea unui terț să fie încălcată fără permisiune sau să i se aducă daune.

În Germania, de exemplu, este interzis să se întreprindă căutări și săpături în zona siturilor arheologice. Indicii prețioase asupra istoriei culturii ar putea astfel să fie distruse. În cazul contravențiilor de acest tip sunt prevăzute amenzi considerabile.

Nu poți face căutări în grădina vecinului, distrugându-i-o, cu excepția cazului în care ai permisiunea acestuia. Nu se cuvine nici să lași deschise porțile unor poieni împrejmuite, să scoți stâlpii de susținere a gardurilor (toate aceste fapte sunt pedepsite de lege).

Această comoară alcătuită din monede a stat ascunsă în pământ, într-un vas de lut, vreme de mai multe secole, înainte de a fi găsită cu ajutorul unui detector de metale.

De altfel, este mult mai avantajos să cauți cu detectorul de metale pe plaje și la ștranduri. Este uimitor câte lucruri au fost pierdute în asemenea locuri – și ce se pierde acolo zilnic –, de la monede și până la bijuterii valoroase. În cazul piscinelor, însă, trebuie în primul rând obținută permisiunea administratorului, altfel putem avea probleme.

În afară de acestea, parcurile și piețele sătești pot și ele constitui excelente locuri de căutare: se întâmplă adesea ca monedele pierdute aici cu ușurință să fie găsite cu un detector de metale.

Comori îngropate

Unde este aurul perșilor?

Aurul regelui persan Darius al III-lea (380–330 î.Hr.) este considerat cea mai mare comoară a tuturor timpurilor. O parte din el a fost luat de regele macedonenilor, Alexandru cel Mare (356–323 î.Hr.), atunci când acesta a înfrânt Imperiul Persan, pe la anul 334 î.Hr., și a prădat vistieriile de la Susa, Issos, Damasc și Persepolis. Doar de la Persepolis, cuceritorul a luat drept pradă circa 9 000 de talanți de aur și 40 000 de talanți de argint. Un talant cântărea cam 26,2 kg. Cu alte cuvinte, este vorba de peste 1 000 t sau, altfel socotit, peste 50 de camioa-ne cu remorcă pline-ochi cu

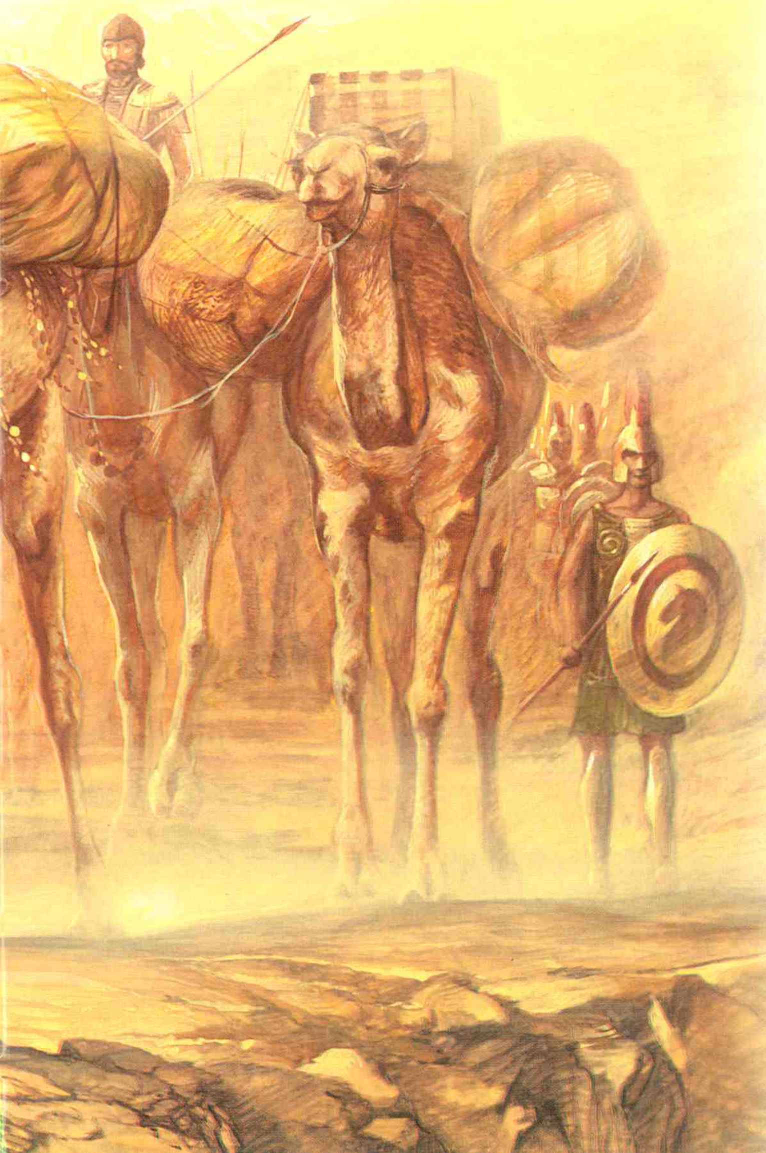

Caravana lui Alexandru cel Mare transportând comorile persane capturate.

metale prețioase – și asta numai într-un singur oraș!

Istoriograful și cronicarul grec Diodor relatează că Alexandru a transportat comorile luate din vistieriile persane pe mai mult de 3 000 de cămile de povară și pe 10 000 de perechi de catâri, adică peste 23 000 de animale! Alexandru a prădat atunci din Persia 750 000 de talanți, care cântăresc aproximativ 19 650 t, adică vreo 980 de autotrenuri de 20 de tone pline cu aur și argint, fără a mai pune la socoteală bijuteriile și celelalte obiecte de valoare. Iar când și-a continuat marșul în fruntea armatelor sale spre Egipt, a pus ca scuturile soldaților săi să fie bătute în argint curat – atât de mare a fost prada.

Darius a reușit să transporte bogățiile salvate la reședința sa de vară de la Ecbatana, astăzi orașul iranian Hamadan, ultimul său refugiu. Potrivit legendei, a cerut să fie îngropate toate obiectele din aur, argint și celelalte lucruri de preț în apropierea orașului, înainte de a muri. Când Alexandru a cucerit reședința de vară, nu mai exista nici urmă de comoară. Trupele sale au căutat-o zadarnic în împrejurimi, vreme de mai multe săptămâni. După 250 de ani, conducătorul roman de oști Marcus Licinius Crassus (115–53 î.Hr.) a căutat și el aurul, purtând chiar și un război cu parții, un trib din Asia Mică ce edificase un imperiu după tradiția celui persan. Nici comandanții romani Iulius Caesar (100–44 î.Hr.) și Marcus Antonius (82–30 î.Hr.), nici împăratul Nero (37–68 d.Hr.) nu au găsit aurul persan.

Vedere aeriană a orașului iranian Hamadan, în împrejurimile căruia regele Darius a pus să fie îngropată o parte a tezaurului său.

În 1973, ultimul șah al Iranului, Reza Pahlevi (1919–1980), a comandat și el să fie căutată comoara, dar expediția americană, în ciuda aparaturii ultramoderne, nu a reușit s-o găsească. Aurul lui Darius se mai află și astăzi pe o suprafață cu raza de 100 km din jurul orașului Hamadan, al cărui renume mondial se datorează covoarelor lucrate manual.

Aurul lui Attila, regele hunilor, se află în Ungaria?

Regele hunilor, Attila (434–453), care a cucerit aproape întreaga Europă cu hoardele sale de călăreți, a fost numit „biciul lui Dumnezeu". Despre acest personaj, care în *Cântecul Nibelungilor* este regele Etzel, s-au scris foarte multe. Dar nici până astăzi nu s-au descoperit mormântul său și uriașa comoară de aur îngropată împreună cu el.

Capitala regelui hun, al cărei nume nu s-a păstrat, se afla în Ungaria, în apropierea orașului Tokay, care este renumit pentru vinul său. De acolo pornea armata sa de soldați viteji, călare pe cai mici și rapizi, pentru a supune popoare și a prăda țări. Lui i-au revenit cantități nemăsurate de aur, argint și nestemate. Până și puternicul Imperiu Roman s-a clătinat sub loviturile sale. Se spune că împăratul roman Teodosiu al II-lea (401–450 d.Hr.), care a domnit din 408 și până la moartea sa, îi dădea în fiecare an 2 100 livre de aur regelui Attila ca tribut, astfel asigurându-și liniștea. Chiar și Papa Leon I (440–461) i-a plătit mai multe care de aur regelui hunilor în anul 452 d.Hr., pentru a putea încheia pacea.

Atilla, care, din câte se pare, nu a fost rănit în nici o bătălie, deși călărea în fruntea hoardelor sale, a murit în noaptea nunții, în 453 d.Hr. Un an mai târziu, în timpul unei bătălii, a pierit și fiul său Ellac, cel care îl urmase la tron și la comanda armatei. După moartea acestuia, imperiul hunilor, care se întindea în aproape întreaga Europă, s-a destrămat, în doar două decenii. Hunii s-au retras undeva, în depărtările Rusiei, unde urma lor s-a și pierdut.

În cursul temutelor lor raiduri, hunii au prădat în sec. V d.Hr. mari cantități de aur, argint și pietre prețioase. O mare parte dintre ele se mai află și astăzi ascunse – dar oare unde?

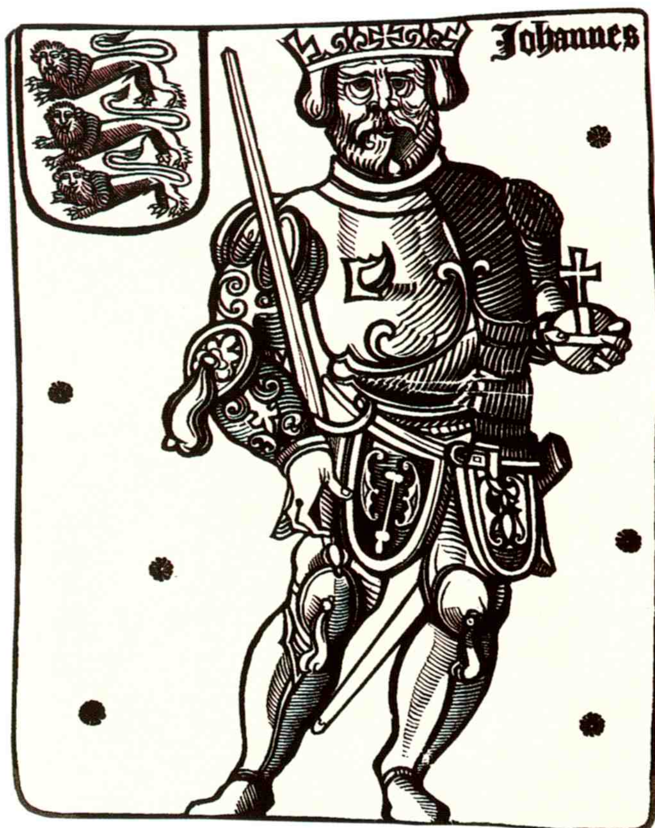
Se povestește însă despre mormântul marelui rege și al fiului său, precum și despre comorile îngropate alături de ei. Potrivit legendei, regele Attila a fost înmormântat în trei sicrie, puse unul într-altul. Sicriul interior, cel în care se afla trupul, era din aur, cel de-al doilea din argint, iar cel de-al treilea, exterior, din fier. Alături de Attila s-ar afla armele sale și însemnele regale, cele mai prețioase arme ale adversarilor săi, obiecte personale și podoabe, precum și aur, argint și pietre prețioase, cu lăzile. Mormântul nu a fost descoperit până în prezent. Nu știm decât poziția sa aproximativă: la sud-est de Budapesta, pe un deal înconjurat de o câmpie întinsă.

Acest portret fantezist al regelui hun Attila a fost realizat în urmă cu doar vreo 150 de ani. Este reprezentat cu podoabe de pus pe cap și pe umeri.

Pentru regele englez Ioan, supranumit „Fără de Țară“ (1167–1216), ziua de 10 octombrie 1216 a fost nefastă: și-a pierdut aproape toată averea și o mulțime de supuși.

Vor fi regăsite vreodată giuvaierele Coroanei regelui Ioan?

Așa și l-a imaginat un artist pe regele Ioan „Fără de Țară“, în 1529. Coroana și globul imperial fac parte din tezaurul pierdut.

În acea zi fatidică a pornit în fruntea convoiului de care, unde se afla întreaga sa avere, din orășelul King's Lynn către Lincolnshire. Dar drumul trecea prin The Wash, zona de vărsare a patru râuri, o regiune mlăștinoasă, cu perfide nisipuri mișcătoare. Coloana încărcată din greu nu a ales ruta ocolitoare, și, din păcate, în ceața groasă, nu a găsit unicul drum sigur printre nisipurile mișcătoare; mai mult decât atât, convoiul a fost surprins și de o maree: soldații s-au scufundat împreună cu caii și căruțele în valurile înalte și au fost acoperiți de nisip. Doar regele și o mână de oameni din suită s-au salvat cu mare greutate.

Regele a pierdut nu numai argintăria și lucrurile personale, dar și colecția sa de bijuterii, vestită în vremea respectivă, și valorosul tezaur al Coroanei, care aparținuse bunicii sale, regina Mathilda (1102–1167).

Lista acestor obiecte pierdute s-a păstrat: o coroană de aur bătută în pietre prețioase, o cingătoare ornată și ea cu nestemate, un sceptru de aur, două săbii împodobite din belșug cu aur și două safire uriașe, o ceașcă de aur, o cruce din aur, pinteni de aur, sandale, pantofi și mănuși brodate cu fir de aur, o tunică brodată cu aur și mantia ceremonială din mătase brodată cu aur, purtată de împăratul Henric al V-lea (1086–1125) cu prilejul încoronării sale. Istoricii englezi estimează că valoarea actuală a acestora s-ar ridica la peste 5 milioane de euro.

Regele nu a mai reușit să-și recupereze comoara, căci a murit la numai câteva zile după acest dezastru. Și încercările ce au urmat au dat greș, din cauza aparaturii rudimentare de căutare.

Experții care au studiat cazul sunt astăzi de acord că tezaurul se află în momentul de față la o adâncime de 10 până la 13 metri. Zona sub care se presupune că s-ar găsi comoara regală (laguna respectivă s-a umplut între timp cu aluviuni) are o suprafață de circa 400 ha – adică aproximativ 570 de terenuri de fotbal – și se află în apropierea orășelului Sutton Bridge, la circa 13 km nord de orașul Wisbech, pe coasta estică a Marii Britanii.

Vedere a Kremlinului, sub care există nenumărate coridoare secrete, în parte prăbușite. Legenda spune că acolo s-ar afla aurul țarului Ivan.

Există cu adevărat încăperile cu comori din labirintul lui Ivan cel Groaznic?

Kremlinul, sediul actual al guvernului Rusiei, adăpostește, din câte se spune, fabuloasa comoară a țarului Ivan al IV-lea Vasilievici, (1530–1584) supranumit „cel Groaznic“, în încăperile sale subterane. Țarul Ivan, împăratul rus, a fost cel dintâi suveran care a adoptat titlul de „țar“ (din latinescul Caesar), la încoronarea sa, în 1547; el a urcat pe tron în 1533, când avea doar trei ani. Porecla de „cel Groaznic“ i-a fost atribuită la 19 noiembrie 1581, după ce și-a ucis fiul în vârstă de 27 de ani, într-un acces de furie, și pentru că în cursul domniei sale i-a eliminat, prin cele mai crude metode, pe toți cei care-i cădeau în dizgrație – mai ales pe cei din vechile familii de nobili de la Curte.

Contemporanii îl descriu ca pe un om deosebit de aspru, înclinat spre crize infernale de furie, neîncrezător până la nebunie, în schimb bine educat și cu aplecare spre artele frumoase. Era un colecționar pasionat de bijuterii, opere de artă și cărți. Averea sa se compunea din podoabe de aur, argint și pietre prețioase și, pe lângă toate astea, dintr-o bibliotecă vestită și deosebit de prețioasă, pe care o primise în dar de la patriarhul Bisericii bizantine, precum și dintr-o mulțime de opere de artă, în special picturi; în unele cronici de epocă se vorbește și despre coroane și însemne ale cnezatelor cucerite de Ivan. Această comoară nu are numai o considerabilă valoare materială, ci și una culturală.

Ivan cel Groaznic – pictură de V.M. Vasnețov din anul 1897 – a ascuns multe dintre comorile sale în încăperi secrete.

Deoarece țarul Ivan nu avea încredere în nimeni, s-a decis să ascundă o parte a averilor adunate de el într-un loc sigur și a însărcinat un maistru constructor să amenajeze încăperi secrete în sistemul labirintic de coridoare de sub cartierul moscovit Kremlin.

Într-una dintre ele a pus aurul. În celelalte și-a adus picturile și operele de artă, precum și cărțile minunate, legate în coperte bătute cu pietre prețioase. După aceea, încăperile au fost zidite și camuflate cu grijă. Maistrul constructor a fost orbit, pentru a nu mai putea găsi ascunzătorile, iar ajutoarele lui au fost executate. Din ordinul țarului, șapte dintre cei mai apropiați consilieri ai săi, care știau despre comoară și parțial despre locul unde fusese ascunsă, au fost zidiți în alte încăperi secrete.

În 1584, a fost înmormântat împreună cu taina sa. Încăperile secrete în care se găsesc comorile nu au fost descoperite nici în zilele noastre. Nu au fost găsite decât două camere zidite, conținând rămășițele pământești ale oamenilor omorâți în chinuri...

Ce comori sunt căutate în Germania?

Oamenii de știință au calculat că pe teritoriul Germaniei sunt ascunse peste 16 000 kg de aur și argint – în „depozite“ mai mici sau mai mari, care practic pot exista peste tot. Și nu trebuie să uităm nici comorile puse în păstrare de sute de ani. Cea mai cunoscută este probabil comoara Nibelungilor, care, după cum spun legendele, se află undeva, pe fundul Rinului.

Valoarea și cantitatea aurului sunt, potrivit epopeii istorice *Cântecul Nibelungilor,* o „minune“. Descrierea sună astfel, transpusă în limbaj modern: „Ea cuprinde ceea ce scot din munte patru care uriașe vreme de patru zile și patru nopți, în condițiile cele mai propice, fiecare făcând pe zi câte trei drumuri încolo și încoace... Dacă s-ar împărți din ea tuturor oamenilor, valoarea ei nu ar fi diminuată nici măcar cu o marcă.“ Și acum se caută locul unde s-ar putea afla „văgăuna“, în care Hagen von Tronje a aruncat comoara, din răzbunare.

În Cântecul Nibelungilor, *Hagen von Tronje scufundă comoara legendară în Rin.*

Probabil cea mai frumoasă poveste cu comori din Germania provine din orășelul Scharrel, din Oldenburg, astăzi parte a comunității Saterland. Din câte se pare, în timpul Războiului de treizeci de ani, bărbații din această mică localitate din nordul Germaniei au scufundat clopotul bisericii, în care puseseră toate lucrurile de preț ale populației, într-o baltă. Aceasta s-a petrecut în iarna dintre anii 1622 și 1623.

Atunci au trecut prin Saterland trupele generalului Mansfeld (1580–1626), venind din direcția Münster, și au jefuit tot ceea ce le-ar fi putut fi de folos. Au fost luate și clopotele, deoarece din bronzul acestora se puteau turna

tunuri de mici dimensiuni. Tot așa s-au petrecut lucrurile și la Scharrel. Dar bărbații din localitate au pornit în urma soldaților și, după o scurtă încăierare, și-au recuperat clopotul.

De teamă că soldații s-ar putea întoarce cu întăriri pentru a se răzbuna, au scufundat clopotul și toate lucrurile de preț în baltă. De îndată ce liniștea s-a așternut din nou, au vrut să recupereze clopotul.

Însă, din păcate, încercarea de recuperare a clopotului, din anul 1770, a fost un eșec. Câțiva tineri au început să pompeze apa din baltă, dar înainte de a ajunge la clopot, s-a iscat o ceartă legată de felul cum avea să fie împărțită comoara. Acțiunea a fost întreruptă, iar balta s-a umplut din nou cu apă. De-abia în 1934 a avut loc o nouă tentativă de scoatere a clopotului la suprafață, împiedicată de această dată de aversele de ploaie asemănătoare unui potop, care au zădărnicit operațiunea de pompare a apei.

În 1959, s-a mai făcut o ultimă încercare de a ajunge la clopot și la lucrurile de valoare. O dragă urma să excaveze de pe fundul lacului depunerile adunate de-a lungul sutelor de ani, până avea să fie găsit clopotul. Dar încă o dată vremea vijelioasă a pus capăt căutărilor. Atunci când draga a fost la un pas să naufragieze, responsabilii au întrerupt lucrările.

Între timp, balta noastră și alte lacuri mici din zonă au fost umplute, în cursul procesului de lichidare a haturilor. O parte se află sub actuala șosea federală 72, iar restul s-a transformat într-un câmp.

Prin urmare, căutătorii de comori de astăzi au ocazia de a căuta fără să se ude clopotul din fostul lac, în cazul în care primesc o aprobare în acest sens. Unde anume se află și la ce adâncime nu mai știe nimeni cu exactitate.

Unde se găsește cel mai mult aur?

Una dintre cele mai mari comori ascunse, după cum se relatează, ar fi comoara bisericii din Lima, aflată pe Insula Cocos, în fața litoralului din Costa Rica. Această insulă l-a inspirat pe scriitorul scoțian Robert Louis

Pe unul din atolii paradiziaci ai Arhipelagului Touamotou din Oceanul Pacific se află uriașul tezaur bisericesc de la Pisco – dar pe care dintre ei?

Stevenson (1850–1894) când a scris romanul său *Insula comorilor*.

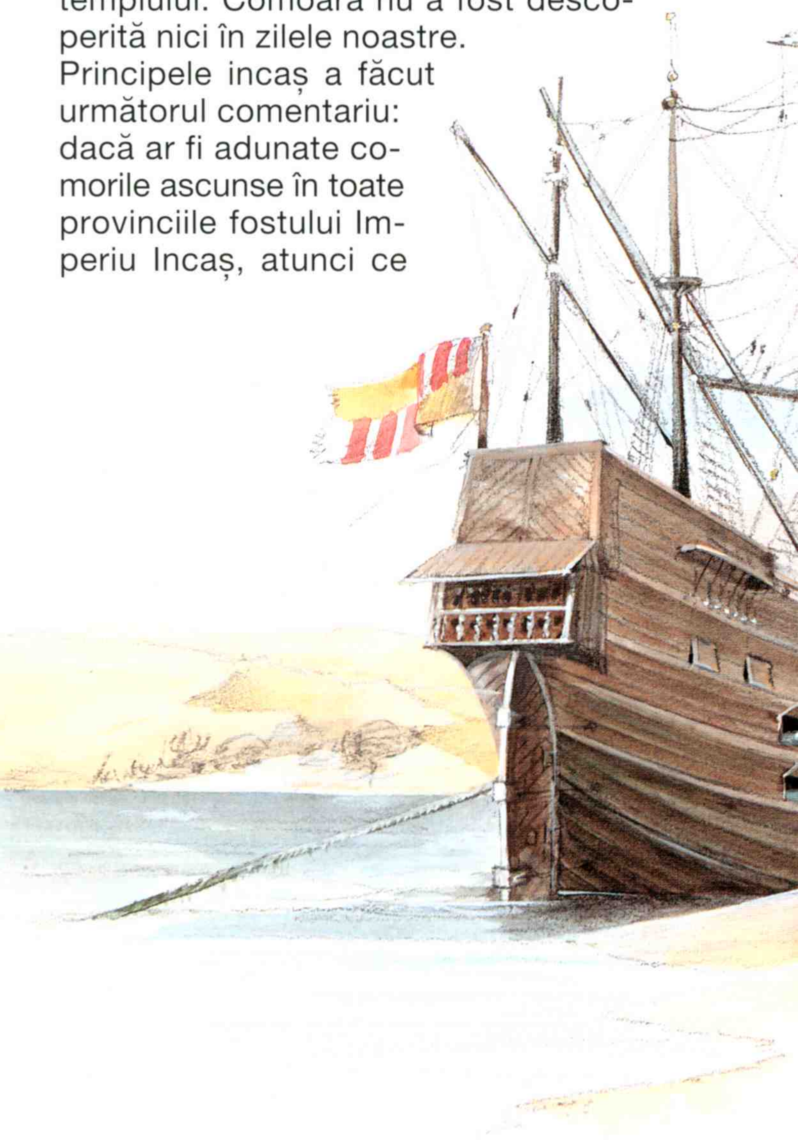
În acest caz, este vorba despre tezaurul de stat și bisericesc peruan.

Descrierea comorii, așa cum ne-a fost ea transmisă, sună fantastic: o statuie imensă a Fecioarei Maria, din aur masiv, în greutate de circa 390 kg și împodobită cu 1 684 pietre prețioase, printre care patru smaralde mari cât oul de găină și șase topaze și mai mari, patru cruci din diamante mari, o ladă cu obiecte de cult din aur, unele bătute în nestemate, o ladă conținând racle din aur cu moaște, având o greutate totală de 60 kg, cu 624 de pietre de topaz, carneol, smarald și douăsprezece diamante; o ladă cu racle din argint masiv, în greutate de circa 80 kg, ornate cu 860 de rubine și 19 diamante, o ladă cu 4 000 de dubloni spanioli, 5 000 de coroane mexicane și 14 săbii, 64 de pumnale, precum și 120 de diagonale, o ladă cu 3 840 de pietre prețioase șlefuite și 4 265 neșlefuite, inele și brățări, șapte lăzi cu 22 de sfeșnice din aur, bătute cu 165 de rubine, împreună în greutate de circa 125 kg. Potrivit diverselor estimări ale acestei comori, valoarea ei totală se situează între 120 milioane și 12,5 miliarde de euro.

De la mijlocul secolului trecut, sute de căutători de comori și-au încercat norocul în jurul acestei insule din Pacific, al cărei interior nu a fost încă pe deplin cercetat. Dar nici unul nu a reușit să găsească tezaurul.

Din câte se spune, într-un mic arhipelag din grupul Touamotou, ce cuprinde peste 80 de atoli, s-ar afla îngropat uriașul tezaur bisericesc de la Pisco, un oraș-port peruan. Și în acest caz s-a păstrat lista exactă a conținutului lui: 14 lingouri de aur, șapte sfeșnice de aur, împodobite cu giuvaiere, 38 de coliere cu diamante, inele și brățări cu pietre prețioase, numeroase crucifixe bătute în nestemate, o ladă cu pietre neșlefuite, o ladă cu dubloni spanioli de aur precum și o altă ladă cu bijuterii. Toate acestea s-au pierdut în 1859, atunci când pe nava care urma să pună comoara la loc sigur a izbucnit o revoltă. Rebelii au furat și au ascuns pe un atol posesiunile bisericești, care ar fi cântărit în total 16 tone, intenționând să le recupereze mai târziu. Dar nu au mai reușit: au murit cu toții înainte de a dezgropa comoara.

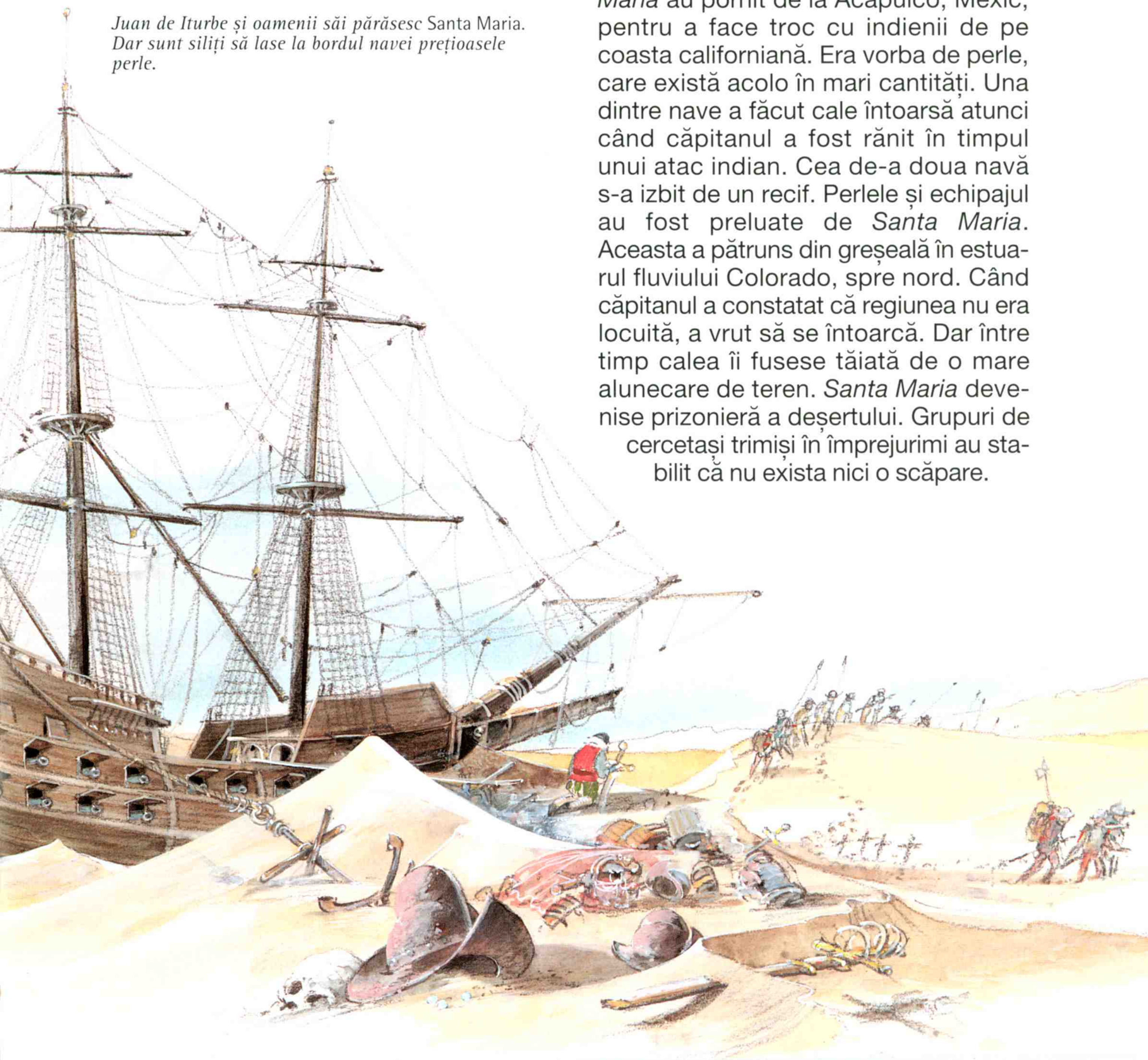
În regiunea Anzilor din America de Sud, incașii și-au ascuns uriașele comori de aur și argint din calea cuceritorilor spanioli, care jefuiau tot ceea ce le cădea în mână. Împăratul incaș Atahualpa (1502–1533), care a fost asasinat de spanioli, deși le-a plătit drept despăgubire o încăpere întreagă plină de aur, a pus să fie ascunse tezaurul său și posesiunile de valoare ale templului. Comoara nu a fost descoperită nici în zilele noastre. Principele incaș a făcut următorul comentariu: dacă ar fi adunate comorile ascunse în toate provinciile fostului Imperiu Incaș, atunci ce

luaseră spaniolii nu ar reprezenta mai mult decât o picătură de apă într-o fântână.

În Mexic se mai caută și astăzi aurul pierdut al ultimului suveran aztec, Montezuma al II-lea (1466–1520). Acesta a cerut ca aproape toate posesiunile sale de aur și de argint, precum și tezaurele templelor să fie ascunse de cuceritorii spanioli. Se spune că bogățiile s-ar afla scufundate în lacul de la Mexico City, sau sub un templu, într-o cameră secretă, care până acum nu a fost descoperită.

Juan de Iturbe și oamenii săi părăsesc Santa Maria. *Dar sunt siliți să lase la bordul navei prețioasele perle.*

Cum s-a pierdut corabia cu perle în deșert?

Un vechi galion spaniol cu o încărcătură de perle se găsește într-unul din cele mai neprietenoase pustiuri din statul american California, unde nu arareori se înregistrează ziua temperaturi de 50°C la umbră. Din câte se spune, nava *Santa Maria,* comandată de Juan de Iturbe, s-a pierdut acolo în 1614, fiind în prezent îngropată sub nisipurile mișcătoare.

Juan Baptista, Bueno Jesus și *Santa Maria* au pornit de la Acapulco, Mexic, pentru a face troc cu indienii de pe coasta californiană. Era vorba de perle, care există acolo în mari cantități. Una dintre nave a făcut cale întoarsă atunci când căpitanul a fost rănit în timpul unui atac indian. Cea de-a doua navă s-a izbit de un recif. Perlele și echipajul au fost preluate de *Santa Maria*. Aceasta a pătruns din greșeală în estuarul fluviului Colorado, spre nord. Când căpitanul a constatat că regiunea nu era locuită, a vrut să se întoarcă. Dar între timp calea îi fusese tăiată de o mare alunecare de teren. *Santa Maria* devenise prizonieră a deșertului. Grupuri de cercetași trimiși în împrejurimi au stabilit că nu exista nici o scăpare.

Santa Maria *și încărcătura ei de perle se află îngropate sub dunele mișcătoare ale neprietenosului deșert Mojave.*

Când proviziile au început să se sfârșească, nava a fost ancorată, iar căpitanul și echipajul au pornit la drum prin deșert, pentru a se salva. Cei mai mulți dintre ei au murit de foame și de sete. Câțiva au ajuns din nou, după mai mulți ani, la Acapulco, și au povestit despre soarta navei și a echipajului ei.

Nimeni nu mai știe ce s-a întâmplat după aceea cu *Santa Maria*. Se presupune că, la un moment dat, a eșuat la țărm, iar apoi, când albia fluviului a fost invadată de nisip, a fost înghițită de deșert. Din când în când, epava este descoperită de câte o furtună. Căutătorii de comori au găsit-o și s-au întors cu pungi pline de perle, ca dovadă. Dar cea mai mare parte a prețioasei încărcături se mai află și acum sub nisipul deșertului.

Epava a fost văzută pentru ultima oară în 1870. Poziția indicată a fost la circa 64 km nord de șoseaua de la San Bernardino spre Fort Yuma și la circa 48 km vest de Dos Palmos. O echipă de căutare, care a pornit de îndată la drum, nu a descoperit corabia: ea fusese din nou acoperită de nisip.

Începând din perioada marii goane după aur din America, declanșate de zăcămintele bogate din California și mai târziu din Alaska și Colorado, se spun mereu povești despre mine pierdute. Unele legende sunt simple născociri, fără o bază reală, altele însă se bazează pe fapte care se pot dovedi.

Cine cunoaște locurile unde se aflau minele de aur și de argint în vechime?

O albie de râu plină de bulgări de aur a intrat în istoria Vestului Sălbatic sub denumirea de „Lost Blue Bucket Mine" (Mina pierdută a căldării albastre). Se zice că un convoi de care cu boi a traversat în 1845 un râu în care se găsea o mare cantitate de bulgări de aur. Coloniștii, care se aflau în căutarea unor pământuri pe care să le lucreze, au crezut că este vorba de alamă și nu le-au dat importanță. Copiii lor însă au ridicat câteva dintre fragmentele strălucitoare și le-au păstrat. Mai târziu s-a stabilit că era vorba de aur pur. Dar toate tentativele de a regăsi râul au dat greș.

„Lost Cabin Mine" (Mina pierdută a cabanei), din statul american Wyoming, a fost descoperită, potrivit relatărilor, de trei căutători de aur, în 1862. Deoarece mina se găsea în mijlocul teritoriului indian, descoperitorii au fost alungați imediat. Doi au murit pe drum, însă cel de-al treilea a încercat mai

O apreciere greșită, cu urmări: coloniștii au confundat fragmentele de aur cu alama. „Lost Blue Bucket Mine" i-ar fi făcut putred de bogați pe toți.

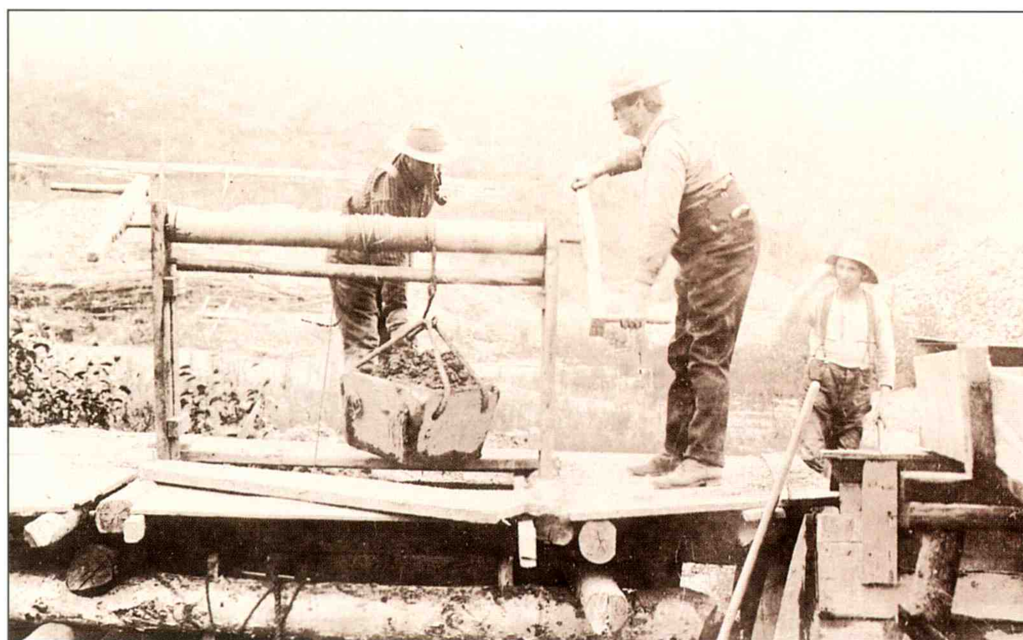
târziu să redescopere mina – nu a reușit însă nici el, nici alții.

În Superstition Mountains (Munții Superstiției) din Arizona, se exploata din 1776 o mină de aur bogată, situată în mijlocul teritoriului apașilor. Atunci când indienii au început să lupte pentru a-și apăra pământurile tribului lor împotriva albilor, minerii s-au refugiat. Mai târziu, Jakob Walzer, german de origine, care în 1860 își făcuse apariția în regiune și era supranumit „Olandezul", a regăsit mina. Între 1880 și 1888 se pare că a scos din mină aur în valoare de peste 5 milioane de euro. În 1891, când a murit, a dus cu el în mormânt secretul poziției minei sale, care de atunci este cunoscută sub numele de „Lost Dutchman's Mine" (Mina pierdută a olandezului).

Cine nu găsea o mină de aur își încerca norocul spălând nisipul din râuri.

Și din America de Sud provin numeroase relatări credibile despre mine pierdute, cum sunt acelea despre minele de aur „El Carmen" și „Tres Tertitlias" din Bolivia. Acolo, unde Rio Khato se varsă în Rio Sacambaya, se afla castelul de apărare Plazuela, construit de călugării spanioli iezuiți. Ei exploatau minele folosindu-se de peste 2 000 de indieni, până când au fost rechemați de regele spaniol Carol al III-lea (1716–1788). La plecarea din țară, au șters toate indiciile ce puteau conduce la minele lor. Iar cei care cunoșteau poziția exactă au murit. Drept urmare, astăzi nimeni nu știe unde se află minele acelea bogate, care produceau atâta aur.

Prin mijloacele cele mai primitive, minereul de aur era scos din mine, care de multe ori aveau drept intrare o simplă boltă.

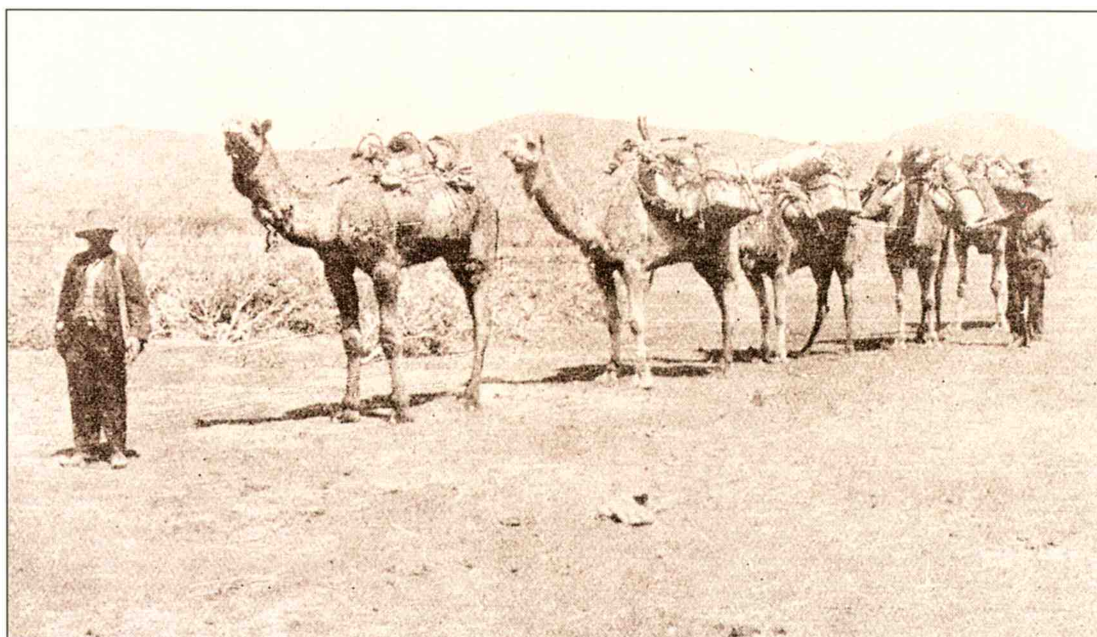
S-a scufundat pentru totdeauna reciful de aur al Australiei?

În Northern Territories din Australia, locul cel mai neroditor, cel mai pustiu și mai fierbinte al țării, legenda spune că s-ar afla reciful de aur descoperit de Lewis Lasseter: un filon de aur, de lățimea unei străzi, care s-ar întinde parțial pe mai mulți metri deasupra suprafeței terestre, pe o lungime nedefinită. Zăcământul, potrivit unei mostre aduse de căutătorul de aur, are o concentrație de 850 de grame pe tonă, în vreme ce limitele obișnuite sunt de 30-50 grame pe tona de minereu.

Tot aici a fost găsit cel mai mare bulgăre de aur din lume, care are, nici mai mult, nici mai puțin, de 100 kg!

În 1930, la peste 30 de ani de la descoperirea făcută de Lasseter, acesta a organizat o nouă expediție, pentru a regăsi filonul. S-au utilizat cămile, mai multe camioane, ba chiar și un avion de cercetare, fără succes însă. Camioanele au rămas înțepenite în nisipul deșertului, avionul s-a prăbușit, iar cămilele au murit într-un chip misterios, astfel încât acțiunea a fost oprită.

La scurt timp, Lasseter a încercat din nou, de data aceasta pe cont propriu. După câteva săptămâni, când un grup de căutare a fost trimis după el, au fost găsite rămășițele sale pământești și o cutie de tablă cu notițe și indicații despre felul în care putea fi găsit reciful de aur. În notițe afirma că redescoperise filonul său de aur, acesta având o lungime de 16 km. Lasseter mai desenase o roză a vânturilor și o indicație aproximativă a direcției, precum și o hartă, care însă, la fel ca și notițele, era parțial indescifrabilă. S-au mai descoperit și referiri la o a doua cutie, în care ar fi existat filme nedevelopate cu fotografii ale recifului și ale împrejurimilor. Peste câtiva ani, cea de-a doua cutie și filmele au fost descoperite într-o peșteră. Dar ele deveniseră inutilizabile, din cauza temperaturii ridicate în care stătuseră atâta vreme. De atunci, căutătorii de comori pornesc mereu din localitatea Alice Springs în singurătatea deșertului pentru a căuta reciful de aur: dar nimeni nu l-a redescoperit încă.

Lewis Harold Bell Lasseter (stânga) la plecarea în ultima călătorie de căutare a recifului de aur.

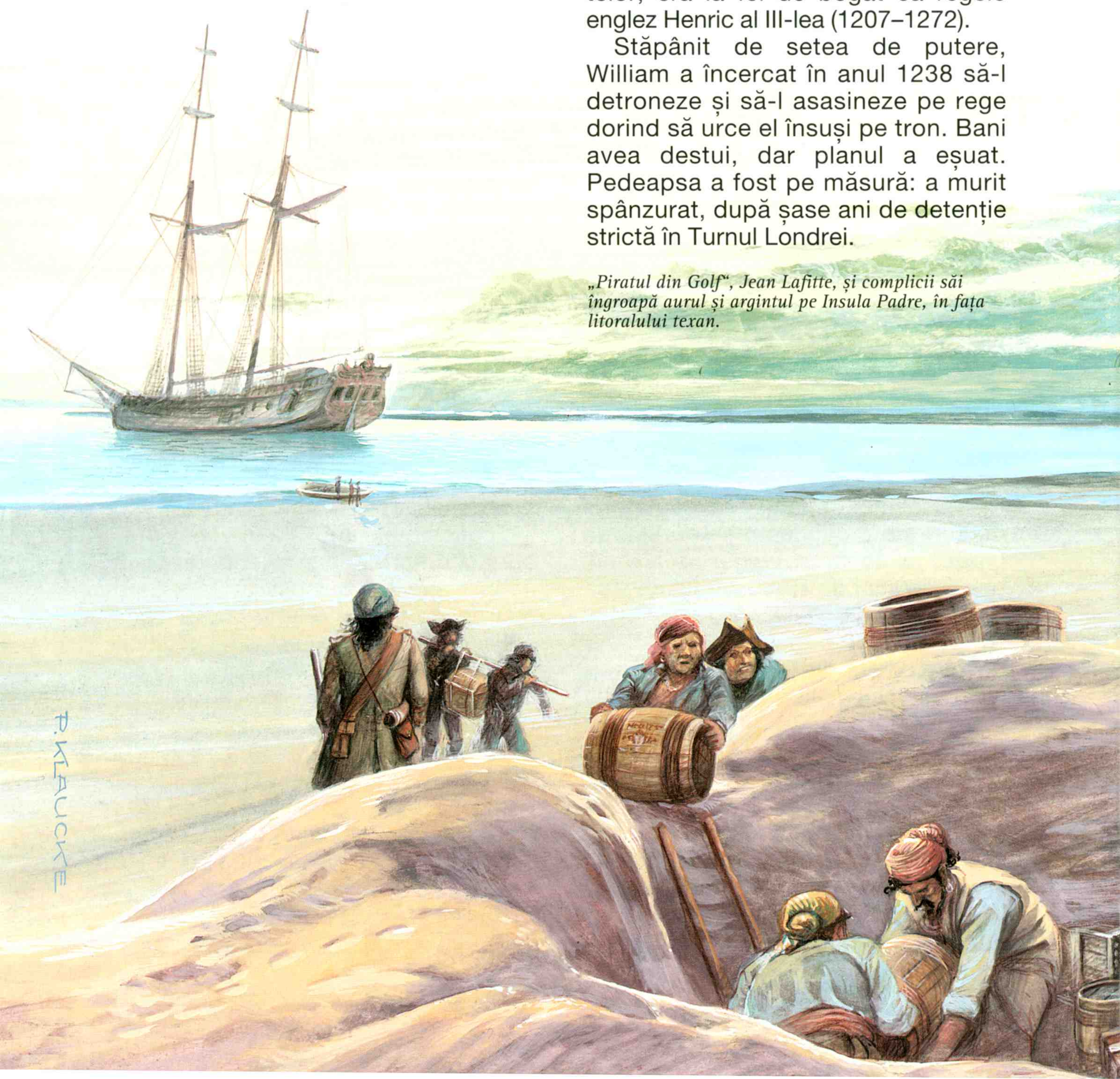
Aurul piraților și comori scufundate

Unde este ascunsă comoara lui de Marisco?

Locul în care și-a ascuns tezaurul piratul englez William de Marisco îi preocupă pe căutătorii de comori de mai multe secole. Se spune că aurul acestui nobil devenit pirat s-ar afla pe mica insulă stâncoasă Lundy, din fața coastelor vestice ale Angliei, într-o ascunzătoare sigură.

Corsarul William s-a folosit, în secolul al XIII-lea, de poziția favorabilă a acestei insule pentru a captura și jefui corăbiile care străbăteau Canalul Bristol. Se pare că a intrat în posesia unor mari cantități de mărfuri, aur și pietre prețioase. Potrivit documentelor, era la fel de bogat ca regele englez Henric al III-lea (1207–1272).

Stăpânit de setea de putere, William a încercat în anul 1238 să-l detroneze și să-l asasineze pe rege dorind să urce el însuși pe tron. Bani avea destui, dar planul a eșuat. Pedeapsa a fost pe măsură: a murit spânzurat, după șase ani de detenție strictă în Turnul Londrei.

„Piratul din Golf", Jean Lafitte, și complicii săi îngroapă aurul și argintul pe Insula Padre, în fața litoralului texan.

Piratul William de Marisco și-a ascuns aurul într-una din nenumăratele peșteri de-a lungul falezei insulei engleze Lundy.

Marisco a încercat zadarnic să-și obțină libertatea în schimbul banilor. A oferit o mare parte din averea sa, dar călăul și-a făcut datoria. Aflat pe eșafod, s-a lăudat cu bogăția lui și a strigat mulțimii venite să asiste la execuție că nimeni nu va ajunge vreodată la aurul ascuns de el pe insulă.

Se crede că William și-a ascuns comoara fie în apropierea castelului său, fie într-una dintre nenumăratele peșteri de pe faleză. Dar nici fiul lui, Jordan, care a continuat „afacerile" rentabile ale tatălui, nici alți căutători de comori nu au găsit ascunzătoarea.

În 1864, se pare că doi oameni ar fi descoperit cu adevărat peștera comorii. După ce au pătruns adânc în grotă, ieșirea a fost blocată de pietre, iar cei doi s-au înecat în apele fluxului.

Abia la mijlocul anilor '30 ai secolului trecut, au fost scoase la lumina zilei scheletele bărbaților, și astfel s-a dezlegat misterul morții lor. Cum între timp se prăbușise și o mare parte din tavanul grotei, nu s-a mai putut stabili cu exactitate dacă era cu adevărat vorba de peștera plină cu bogății ce îi aparținuseră lui William de Marisco.

Unde și-a ascuns Diavolul Roșu comorile?

Piratul Klaus Störtebeker, cel cu barba roșie, a fost numit Diavolul Roșu: la sfârșitul secolului al XIV-lea, el și „Likedeelern" („cei cu care împarți egal" prada) au răspândit teroarea în Marea Nordului și Marea Baltică. Împreună cu aliații săi Godeke Michels și Magister Wigbold, Störtebeker captura mai ales navele

După ce au fost prinși lângă Helgoland, Klaus Störtebeker și aliații săi au fost debarcați în Hamburg, în vara lui 1401.

comerciale ale Hansei. Au cucerit și au prădat chiar și orașe bogate, ca Bergen din Norvegia. Mari cantități de mărfuri și obiecte din aur și argint le-au căzut în mână cu aceste prilejuri.

La început, pirații atacau în Marea Baltică. Acolo aveau numeroase ascunzători pe Insulele Rügen și Usedom, ba chiar și un „oraș" propriu pe Insula Gotland. Când orașele hanseatice au început să-i vâneze sistematic pe pirați, Störtebeker și banda lui s-au retras în regiunea Mării Nordului. Și-au stabilit cartierul general în orășelul Marienhafe din Frizia de Est, unde Störtebeker avea chiar și un mic domeniu, Upgant-Hof, care mai există și astăzi.

O altă bază a fost organizată pe Insula Helgoland, de unde pirații porneau în urmărirea prăzilor lor.

Cum Störtebeker și oamenii săi au golit probabil toate ascunzătorile lor de comori atunci când s-au „mutat" din Baltica în Marea Nordului, cea mai mare parte a averilor trebuie să se găsească aici. Piratul era proprietarul unei foarte mari cantități de aur. După ce a fost prins și condamnat, pentru a nu fi decapitat, a oferit Hamburgului un lanț de aur, cu care putea fi înconjurat orașul. A oferit și Bisericii Sf. Caterina o coroană de aur; este vorba probabil de una din multele legende care circulau în jurul lui Klaus Störtebeker. Cu toate acestea, a fost decapitat în octombrie 1401, împreună cu 70 din oamenii săi, pe Grasbrook, o insuliță în Portul Hamburg. Dar nu a dezvăluit locul în care era ascunsă comoara.

Monumentul lui Störtebeker de la Hamburg.

Imediat după moartea sa au început căutări febrile ale ascunzătorii comorii din Marienhafe și pe Helgoland. Dar de găsit nu s-a găsit nimic. Se crede că cea mai mare parte a averii sale, dacă aceasta a existat cu adevărat, s-ar afla ascunsă undeva pe domeniul de la Marienhafe, iar restul într-o grotă de pe Helgoland, prăbușită cine știe de când.

Unde se mai pot găsi galioane pline cu aur?

Galioanele, navele comerciale greoaie ale Evului Mediu, au fost utilizate după descoperirea și „cucerirea" Lumii Noi, începând cu 1492, pentru a transporta mult doritele comori de aur, argint și pietre prețioase, jefuite acolo în mari cantități. Multe dintre ele s-au pierdut pe drum. Există estimări potrivit cărora s-au scufundat aproape o treime din totalul navelor care au părăsit porturile Americii de Sud cu încărcături prețioase.

În special în Marea Caraibilor și în apropierea Floridei căutarea galioanelor pierdute se poate dovedi profitabilă. Multe din ele s-au scufundat acolo din cauza furtunilor, bancurilor de nisip și a recifelor. O altă zonă, așa-numita Coastă de Argint din fața litoralului nordic al Insulei Hispaniola (astăzi Republica Haiti și Republica Dominicană), a devenit scena catastrofelor multor nave. În acest loc, între secolele XVI și XVIII, se pare că s-au scufundat peste 50 de nave care transportau tezaure, cu o încărcătură în valoare totală de peste 1,5 miliarde de euro.

O întreagă flotă cu comori, formată din 17 galioane însoțite de nave de pază franceze, având la bord producția pe trei ani a minelor sud-americane, s-a scufundat în Golful Vigo din Spania, la 12 octombrie 1702. Navele erau ancorate cu încărcătura lor de aur

În bătălia navală de la Vigo din 1702 s-au scufundat simultan 17 nave încărcate cu aur și argint. Încărcătura lor valoroasă nu a putut fi adusă la suprafață până acum.

și argint și așteptau ordinul de descărcare, când flota a fost atacată de o escadră de 25 de nave engleze și olandeze (Anglia aliată cu Olanda se aflau în război cu Spania în alianță cu Franța).

Spaniolii au încercat să se apere, dar au fost siliți să constate curând că nu avea rost. Galioanele încărcate au fost sabordate de echipajele lor, iar alte nave s-au făcut bucăți sub canonada atacatorilor. Doar *Tauro* a putut fi capturată de către englezi. Avea la bord lingouri de aur în valoare de 125 milioane de euro. Captura a fost transformată mai târziu în monede, în Anglia. Pe aversul acestor piese de colecție apărea efigia reginei Anna și pe revers – în amintirea corsarilor – numele navei, *Tauro*.

Celelalte nave ale flotei, cu o valoare estimată a încărcăturii de peste o jumătate de miliard de euro, s-au scufundat în decursul vremii tot mai adânc în mâlul golfului. Până în zilele noastre, foarte puține lingouri de aur și argint au fost aduse la suprafață de scufundători. Încărcătura prețioasă a corăbiilor *Santo Cristo de Maracaibo, Santo Cristo de Buen Viaje, Santa Cruz, Nostredam de Marcy, Santo Domingo, Trinidad, Nuestra Señora de Mercedes, San Juan de Baptista, Philippo Quinto, Jalase del General, La Sacra Familia, Santa Susanna* și a celorlalte se află și astăzi la o adâncime de 40 m, acoperită cu peste 4 m de nămol și cochilii.

Care este secretul lui La Buse?

Tocmai în ziua când împlinea 40 de ani, pe 7 iulie 1730, ora 17.05, a fost spânzurat în Portul Calais, din nordul Franței, vestitul pirat Olivier le Vasseur, supranumit La Buse („Uliul-șoarecilor"). El nu a dezvăluit secretul comorii sale, a cărei valoare se ridica la peste 200 de milioane de euro. A lăsat în schimb o criptogramă – adică un document prezentat într-un cod secret –, din care ar fi trebuit să rezulte poziția ascunzătorii.

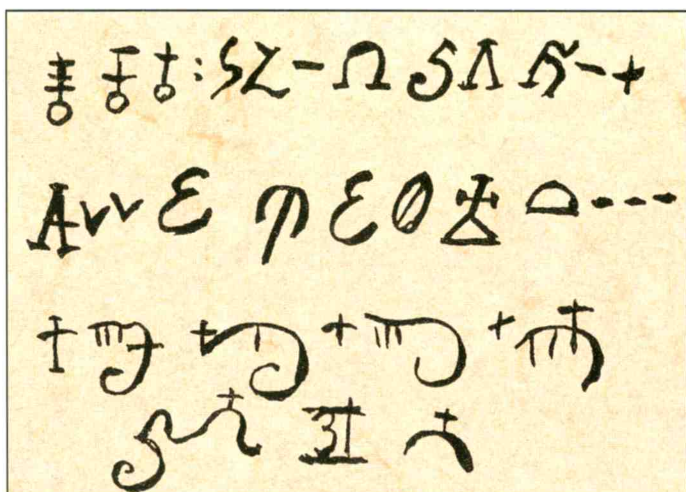
Chiar înainte de a i se pune ștreangul de gât, piratul a aruncat o filă de pergament în mulțimea dornică de spectacol și a strigat: „Să descopere comorile mele cine poate!"

Imediat au început speculațiile în legătură cu poziția posibilă a ascunzătorii. Acolo ar fi trebuit să se găsească, printre altele, și aurul și lăzile cu diamante jefuite de pe nava portugheză *La Vierge du Cap*.

În 1923, documentul piratului a ieșit din nou la iveală. De atunci, mulți au încercat să pătrundă sensul mesajului secret compus din 17 rânduri. Dar, rând pe rând, au renunțat cu toții. Însă, în 1947, fostul vânător englez Wilkins a făcut din căutarea comorii lui La Buse țelul vieții sale. După un studiu de mai mulți ani, a ajuns la convingerea că le Vasseur împletise în indicațiile sale legenda grecească despre cele 12 munci ale lui Hercule.

Undeva, pe țărmul Insulei Mahé din Arhipelagul Seychelles, La Buse și-a îngropat prada, care nu a fost descoperită nici până în zilele noastre.

Acest mesaj redactat în scrierea secretă a piraților se referă la o „comoară de aur din Peștera Păsării". Dar nici peștera, nici comoara nu au putut fi detectate până acum.

Până în 1970 a căutat și a săpat pe Insula Mahé din Arhipelagul Seychelles, în Oceanul Indian, la circa 1 000 km nord de Madagascar și circa 2 000 km est de țărmul kenyan, după comoara sa, care, după cum considera el, s-ar fi aflat într-o grotă de la marginea plajei. Dar în afara unor pistoale vechi, a câtorva monede și a altor rămășițe nu a găsit nimic. Îmbătrânind, a renunțat demoralizat, după ce-și investise întreaga avere în căutarea aurului lui La Buse. Oficialitățile din Insulele Seychelles mai afirmă însă și acum că tezaurul s-ar afla totuși pe Mahé. Nu mai rămâne decât să fie găsit.

Și-a ascuns piratul Jean Lafitte aurul pe țărmurile americane?

Piratul Jean Lafitte și-a câștigat un trist renume, ca „Pirat al Golfului". Împreună cu aliații săi de hoție, nu numai că a prădat navele comerciale în regiunile de coastă ale Golfului Mexic, dar în 1778 a declanșat o campanie de cucerire pe continent. A ocupat mai multe orașe de pe țărmurile Texasului și le-a prădat. Și-a stabilit „sediul permanent" în orașul texan Galveston, pentru a putea vinde mai lesne mărfurile de care făcea rost. Valoarea bunurilor jefuite în perioada cât s-a autointitulat „guvernator al Texasului" se ridica, se pare, la peste 20 de milioane de euro. Până acum nu a fost descoperită decât o mică parte din comoara sa.

Pe Insula Padre, un prag de nisip de mari dimensiuni plasat în fața litoralului texan, s-ar afla ascunse majoritatea prăzilor sale. Aici, în Golful Madre, el comandase chiar să se construiască un port de refugiu cu instalații de apărare și de acostare. Pe acest banc de nisip eșuaseră cândva două dintre navele sale pline cu aur și argint. O anumită cantitate a fost transbordată pe alte nave, însă cea mai mare parte, după cum au relatat supraviețuitorii, a fost îngropată de Lafitte pe insulă, în diverse locuri. A pus să fie topite monedele în cuptoare improvizate și a turnat din ele lingouri, deoarece acestea erau mai ușor de transportat. Aceste lingouri s-ar afla și astăzi, încă nedescoperite, îngropate pe plaja de la Cape Delaware, doar la câțiva metri deasupra nivelului de flux, lângă o stâncă mare.

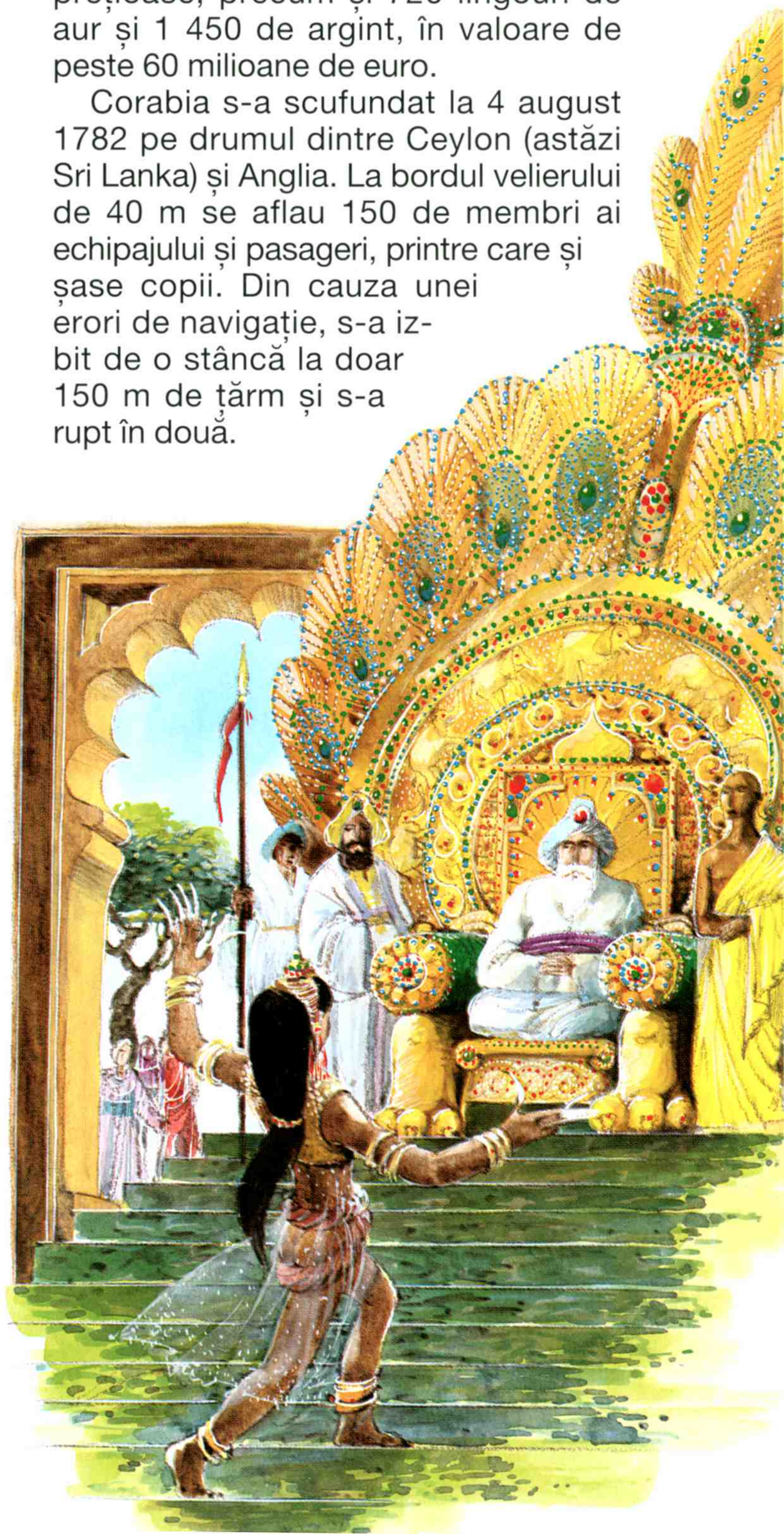
După ce pirații au fost alungați din zona continentală, majoritatea s-au stabilit pentru multă vreme pe Insula Padre. Acolo atrăgeau navele spre zone de mică adâncime prin focuri de semnalizare eronată, iar apoi le prădau. În afară de asta, căutau ascunzătorile aurului fostului lor căpitan.

Mai ales după furtuni, căutătorii de comori găsesc mai mereu monede valoroase pe insulă. Cele mai mari descoperiri au fost făcute în 1973, după un uragan, atunci când diverși aventurieri au găsit chiar la suprafață săculeți, butoiașe și oale pline cu monede și bijuterii, acolo unde furtuna îndepărtase stratul de nisip. Dar adevărata ascunzătoare a lui Jean Lafitte, în orice caz, a fost căutată în zadar.

Ce comoară căuta zadarnic Sherlock Holmes?

Tronul cu păuni de la Delhi, cel mai prețios obiect de mobilier confecționat vreodată, un scaun lucrat în aur masiv, împodobit cu labe de leu și cozi deschise de păun, acoperit în întregime cu diamante și alte pietre prețioase, considerat a opta minune a lumii, s-ar afla, după cum se spune, pe malul mării, în epava velierului cu trei catarge *Grosvenor*, în apropierea coastelor estice ale Africii de Sud. În afară de acesta, nava ar mai fi avut la bord, atunci când s-a scufundat, o încărcătură de 19 lăzi pline cu pietre prețioase, precum și 720 lingouri de aur și 1 450 de argint, în valoare de peste 60 milioane de euro.

Corabia s-a scufundat la 4 august 1782 pe drumul dintre Ceylon (astăzi Sri Lanka) și Anglia. La bordul velierului de 40 m se aflau 150 de membri ai echipajului și pasageri, printre care și șase copii. Din cauza unei erori de navigație, s-a izbit de o stâncă la doar 150 m de țărm și s-a rupt în două.

Scufundarea lui Grosvenor (dreapta). Nava avea la bord, în afara unor mari cantități de pietre prețioase, aur și argint, și tronul cu păuni de la Delhi (jos).

De-abia în 1880 a început căutarea comorilor de la bordul navei. Atunci au fost găsite, pe lângă niște tunuri, și câteva sute de monede de aur și argint. În 1886, au mai fost aduse la suprafață 350 de monede. După aceasta, deși au avut loc numeroase tentative, nu s-a mai înregistrat nici un rezultat remarcabil.

În anul 1919 s-a lansat o acțiune de mare anvergură, în care s-a implicat și „părintele" personajului Sherlock Holmes, scriitorul englez Sir Arthur Conan Doyle (1859–1930), cu mijloace financiare considerabile. Dar renumitul talent al creatorului detectivului perfect a dat greș de această dată: nici o comoară nu a fost descoperită. Nisipurile mișcătoare și valurile periculoase au limitat și mai mult manevrele, drept urmare nava a rămas îngropată adânc.

Dar, din întâmplare, în 1925 s-a găsit pe plajă, în dreptul locului catastrofei, o pungă uzată de piele cu 1 038 de diamante neșlefuite – o descoperire de milioane, dar un fleac în comparație cu restul comorii, care a rămas îngropată.

Oare zac giuvaierele Coroanei în mâlul Senei?

Mai mult decât enigmatică este istoria bricului cu două catarge *Télémaque*. Nava, lungă de circa 26 m și lată de 7 m, a fost redenumită *Quintanadoine* la scurt timp înainte de plecarea din portul francez Rouen. Oficial se știa că marfa, încărcată în miez de noapte, constă din lemn, seu și catran. Dar imediat au început să circule zvonuri că la sfârșitul anului 1789 ar fi fost ascunsă la bord și o încărcătură deosebit de prețioasă, pentru a fi pusă în siguranță: aurul și alte bunuri ale familiei regale, ale multor familii nobiliare, icoane și odoare bisericești ale unor mânăstiri.

Era epoca Revoluției Franceze, regele abdicase, nobilimea fusese prigonită și mânăstirile se desființau, obiectele lor de preț fiind rechiziționate de stat. Bineînțeles, toți, inclusiv regele francez Ludovic al XVI-lea (1754–1793) și soția sa Maria Antoaneta (1755–1793), încercau să-și salveze averile înainte de a fi confiscate.

Se pare că încărcătura secretă era alcătuită din 2,5 milioane de ludovici – monede franceze din aur –, bijuterii prețioase, farfurii de aur, pocale, argintărie, sfeșnice de argint, pungi pline de diamante și alte pietre prețioase, precum și colanul cu diamante al reginei, renumit încă de pe atunci, având o valoare totală de peste 40 de milioane de euro.

La 1 ianuarie 1790, nava a ieșit în larg, iar la 3 ianuarie a ajuns la gura de

Ludovic al XVI-lea și familia sa sunt luați prizonieri de către revoluționari. Oare se găseau cu adevărat comorile regale la bordul lui Télémaque?

vărsare a Senei în Atlantic, unde a ancorat în dreptul localității Quillebeuf. A doua zi ar fi urmat să pornească pe mare, într-o direcție necunoscută, dar noaptea o furtună a smuls nava din locul de ancorare, aceasta scufundându-se în câteva minute, la o adâncime de vreo 10 m și la aproximativ 250 m distanță de cheiul localității.

Având în vedere că guvernul revoluționar nu știa nimic despre prețioasa încărcătură, în primă instanță nu și-a bătut nimeni capul cu epava, deoarece nici familia regală, nici majoritatea nobililor nu se mai bucurau de atenția cuvenită, înainte de a fi executați.

Cea dintâi încercare de scoatere la suprafață a epavei a avut loc în toamna anului 1837. Între timp, circulaseră numeroase zvonuri referitoare la adevărata încărcătură de la bordul micului vas, care însă nu a putut fi adus la suprafață. Epava se afla îngropată sub nisip și mâl, curenții puternici ai fluxului și refluxului au îngreunat și mai mult operațiunile, iar posibilitățile tehnice erau, oricum, modeste.

De-a lungul deceniilor au urmat noi tentative de recuperare a prețioasei încărcături, dar au fost scoase doar câteva monede de aur, câteva bijuterii și un sigiliu regal cu pietre prețioase.

O firmă specializată a reluat lucrările în 1939. Țelul ei era să scoată la suprafață epava și apoi să fie studiată pe îndelete încărcătura. Au fost făcute eforturi considerabile: s-au utilizat scufundători, s-au montat conducte cu aer comprimat și pontoane plutitoare. Lucrările preliminare au durat aproape un an. În sfârșit a sosit momentul cel mare: la 5 aprilie 1940, scheletul epavei a fost scos din apele tulburi ale Senei. Nu mică a fost dezamăgirea care a urmat după primele cercetări. La bordul navei aduse la suprafață nu exista aur, nu existau pietre prețioase, nimic de mare valoare. Unde se găsea valoroasa încărcătură?

La o examinare mai atentă a navei s-a găsit o scândură în care fusese gravat anul 1806. Dar *Télémaque* se scufundase încă din 1790. Oare nu fusese ridicată o altă navă? O eroare posibilă, căci multe epave zăceau – și mai zac încă – în apele întunecate. Nu cumva comoara fusese descoperită cu prilejul unei căutări anterioare și luată într-ascuns, fără să se fi aflat nimic despre asta? Sau poate valoroasa încărcătură secretă nici nu fusese vreodată adusă la bordul navei! Dar atunci, de unde proveneau obiectele puține, dar prețioase, recuperate de pe epavă?

Chiar dacă s-au întreprins cercetări susținute, secretul „gropii cu bani“ nu a putut fi dezlegat până acum – nimeni nu s-a ales decât cu cheltuieli!

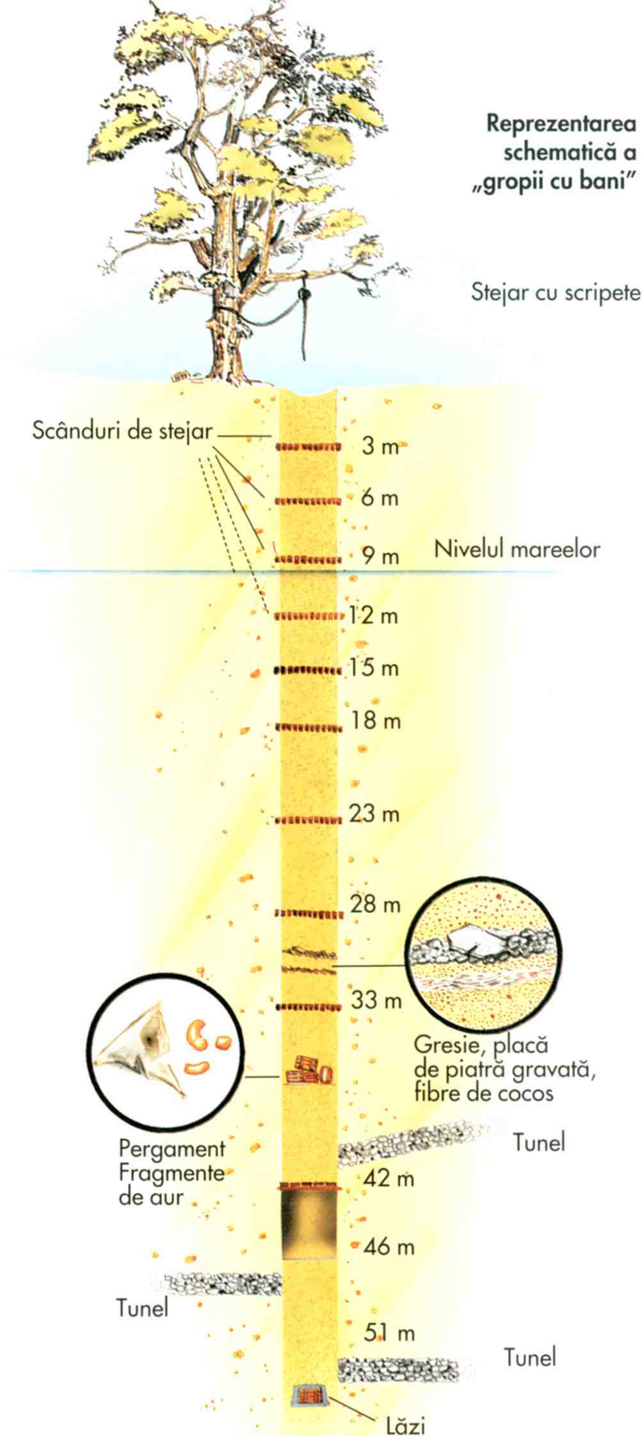
Cine cunoaște secretul „gropii cu bani“?

Oak Island, o mică insulă din fața coastelor provinciei canadiene Nova Scotia, ascunde un secret care nu a putut fi dezlegat până în prezent, în pofida folosirii celor mai moderne tehnici.

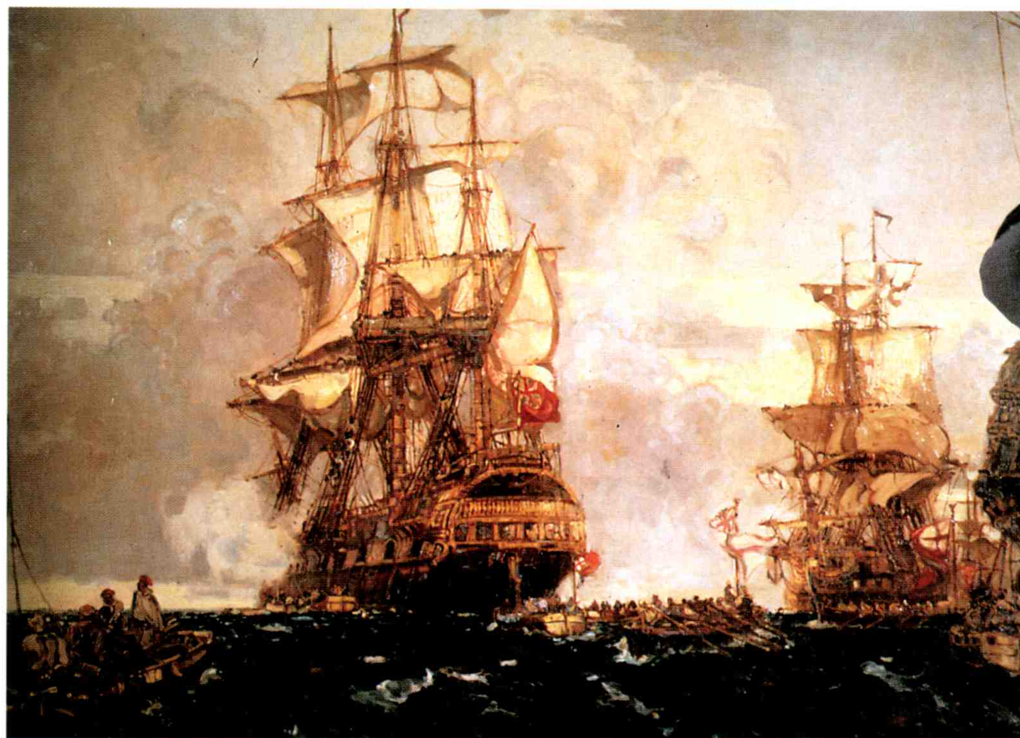
În 1795, câțiva tineri au descoperit aici, prinse de creanga unui stejar bătrân, o parâmă putrezită cu un scripete, asemănătoare celor folosite în trecut de marinari. Chiar sub ele se găsea o adâncitură în pământ. Curioși, tinerii au început să sape. La 3 m au dat peste un prag fin din scânduri groase de stejar. Același lucru s-a repetat la 6 și la 9 m adâncime. Descurajați, au renunțat în cele din urmă.

În 1804, alți căutători de comori și-au încercat norocul și au săpat în același loc până la adâncimea de 30 m. Atunci au dat peste un strat de gresie, care nu provenea de pe insulă, peste o placă de piatră gravată, a cărei inscripție nu a putut fi descifrată, și peste un strat de fibre de cocos. Cum în groapă se adunau cantități tot mai mari de apă, acțiunea a fost abandonată.

Pe la 1850, a intrat în acțiune o firmă specializată. Aceasta a efectuat un foraj, care a scos la lumină lucruri uimitoare: au fost aduse la suprafață, pe lângă nămol, așchii de lemn și fibre de cocos, un mic pergament, pe care se scrisese cu o pană, precum și trei fragmente minuscule de aur, probabil verigi dintr-un lanț. Dar lucrările au fost din nou oprite din cauza revărsării apei.

În decursul anilor ce au urmat, alte societăți de recuperare a comorilor au încercat în toate modurile imaginabile

Clopotul de pe Lutine *atârnă acum la Lloyd's, Londra.*

să dezlege secretul. Toată lumea presupunea că în misterioasa groapă s-ar afla o uriașă comoară. Au fost lansate cele mai îndrăznețe speculații: aurul vikingilor, comori ale pirаților, aurul incașilor, aurul cavalerilor templieri, aurul tezaurelor spaniole... Poporul a născocit repede un nume pentru „hruba comorii": „Money Pit" („groapa cu bani") și asta nu numai pentru că se bănuiește că aici s-ar afla aur, ci și pentru că în lucrări s-au investit zadarnic grămezi de bani!

În 1967, o firmă specializată în căutarea de comori a efectuat un nou foraj în această zonă împânzită de hrube, grămezi de pământ și găuri, lăsate în urmă de predecesorii săi. Prin puțul respectiv a fost coborâtă o cameră de luat vederi. Din câte se pare, au fost zărite două lăzi mari de lemn. Înainte ca această „descoperire" să poată fi cercetată, oamenilor li s-au terminat banii.

Până în zilele noastre, nimeni nu știe cu exactitate ce anume se ascunde în puțul construit cu un asemenea rafinament. Faptul că trebuie să fie ceva important este limpede, căci altfel meșterul necunoscut nu ar fi născocit atâtea măsuri de siguranță.

Va fi ridicat vreodată la suprafață aurul de pe *Lutine?*

Atunci când la Societatea Navală și de Asigurări „Lloyd's" de la Londra se anunță pierderea unei nave, se bate un clopot de navă: este vorba de fostul clopot al fregatei *La Lutine* („Spiridușul"). Această navă s-a scufundat la 9 octombrie 1799 pe drumul dintre Portul Yarmouth, din estul Angliei, și Hamburg, în fața Insulei Vlieland din Frizia de Vest, în apele Mării Nordului. La bord se aflau butoaie și lăzi cu monede de aur și argint, 1 900 de lingouri de aur și argint și mai multe casete cu diamante neprelucrate ale prințului de Orania, care urmau să fie șlefuite la Hamburg.

O primă mare acțiune de recuperare a început în anul 1800. Nave ale mari-

nei, cu clești și plase uriașe, au ridicat aur și argint în valoare de 300 000 de lire, dar numai sub formă de lingouri. Dar monedele, care reprezentau cea mai mare parte a încărcăturii, nu au fost găsite. Între 1858 și 1860, în cadrul mai multor acțiuni, au mai fost scoase din mare alte lingouri și monede din aur în valoare de 220 000 lire, precum și clopotul navei și timona.

Începând din 1886, peste o jumătate de duzină de societăți specializate au încercat să ajungă la restul comorii de pe *Lutine*. Nici una nu a avut succes, deși de fiecare dată s-a folosit aparatura cea mai performantă. Nici măcar un excavator cu abur nu a reușit să „învingă“ uriașele cantități de nisip, provenite dintr-un enorm banc mișcător, care acoperiseră între timp epava, zădărnicind orice acțiune.

Societatea de asigurări londoneză consideră încă epava lui *Lutine* proprietatea sa. Cel ce va scoate la suprafață comoara va trebui să dea jumătate la Lloyd's. Dar cheia succesului constă în găsirea unei tehnici capabile să înlăture cantitățile colosale de nisip.

Veghează șopârlele din Galapagos aurul lui Benito Bonito?

Unul dintre cei mai temuți pirați care au prădat în preajma coastelor sud-americane a fost Benito Bonito, vestit pentru cruzimea sa de neimaginat. El și aliații săi în fărădelege capturau nave, jefuiau orașe de coastă și chiar transporturi de argint dinspre regiunile miniere din mijlocul Americii Centrale spre țărm.

În 1819 tocmai atacase o asemenea caravană, formată din peste 40 de catâri, ce transportau lingouri de argint. Acestea au fost duse pe nava sa, care era deja greu încărcată cu prada adunată din alte raiduri, nemaifiind suficient de rapidă pentru noi acțiuni piraterești. De aceea Benito s-a hotărât să-și pună o parte din prăzi într-o ascunzătoare sigură.

Există relatări potrivit cărora a îngropat comoara pe Peninsula Pesdic din Isla del Coco (Insula Cocos), la sud de Costa Rica, unde se zice că s-ar afla și tezaurul bisericesc de la Lima (*vezi p. 25*). Mai probabilă este însă presupunerea că aurul și argintul piratului sunt ascunse pe Insula Floreana din Arhipelagul Galapagos. În orice caz, asta a povestit unul dintre complicii lui Bonito înainte de a fi spânzurat, la fel ca și comandantul său. În ciuda torturilor, căpitanul piraților nu a dezvăluit locul în care își ascunsese prada.

O iguană care trăiește doar în Insulele Galapagos.

Și prăzile adunate de alți pirați sunt puse în legătură cu Insulele Galapagos. Corsarii William Dampier, Woodes Rogers și Edward Davis ar fi utilizat și ei cavernele dintre stânci și fisurile din rocile vulcanice pentru a-și ascunde averile. În decursul vremii, au fost descoperite când și când mici depozite cu valori pe insulele locuite de șopârle uriașe și broaște țestoase – dar lovitura cea mare nu a fost încă dată de nimeni.

Comori regăsite

Ce comori au fost descoperite pe uscat?

Apar mereu relatări despre tot felul de descoperiri de comori. Unele tezaure sunt găsite din pură întâmplare, altele sunt rezultatul căutării sistematice întreprinse de cercetători și căutători de comori. În toate perioadele și în toate regiunile lumii au fost și sunt făcute descoperiri surprinzătoare. Găsit și apoi pierdut din nou a fost „Tezaurul lui Priam“, vestit în toată lumea, descoperit de cercetătorul Heinrich Schliemann (1822–1890) în cursul săpăturilor sistematice de la orașul Troia. Bijuteriile prețioase au fost expuse mulți ani în muzee berlineze. Apoi, în 1945, când al doilea război mondial tocmai se încheiase, aurul a dispărut fără urmă. A fost furat? A poposit el în tezaurul unui muzeu sau al unui colecționar bogat? Vreme de mai bine de 40 de ani, comoara a fost căutată în întreaga lume. S-a bănuit că soldații puterilor învingătoare ar fi pus obiectele în siguranță sau eventual le-ar fi vândut unor persoane particulare.

Însă în 1993 s-a pus capăt îndoielilor. Muzeul Pușkin din Moscova a confirmat că „aurul lui Priam“ împreună cu unele tablouri se află în depozitele

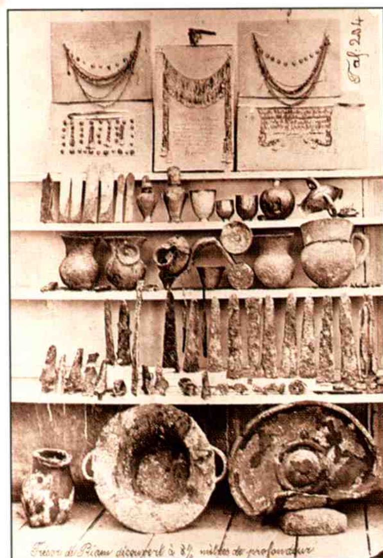
Mel Fisher și echipa sa au toate motivele să sărbătorească: după mari eforturi, au descoperit pe puntea vasului aur și pietre prețioase.

sale secrete. Poate că într-o bună zi va putea fi văzut din nou la Berlin.

Dar nu numai căutarea sistematică duce la descoperiri importante. Chiar în ultimii ani, în Germania au fost găsite, din pură întâmplare, mai multe comori considerabile. În Lübeck, de exemplu, urma să fie demolată o casă veche. O firmă de construcții a fost desemnată să execute lucrarea, și au început să apară excavatoare, camioane și o mulțime de muncitori. Un excavatorist ocupat să doboare zidurile a văzut pe neașteptate un vas vechi.

Trei dintre vasele de aur dezgropate de Heinrich Schliemann în 1873 la Troia, de la o adâncime de circa 8 m. În 1993, tezaurul a reapărut la Moscova.

Fotografia istorică din partea stângă prezintă „aurul lui Priam"; în dreapta apare Sophie, soția lui Heinrich Schliemann, purtând câteva bijuterii de aur ale tezaurului.

La o cercetare mai atentă, s-a stabilit că este vorba de una dintre cele mai mari descoperiri de monede făcute vreodată în Germania. Sute de monede prețioase din argint, în valoare de mai multe milioane de euro, au ieșit din nou la lumina zilei. Desigur că toată lumea implicată – muncitorul, firma de construcții, orașul Lübeck și landul Schleswig-Holstein – dorea să-i fie atribuită comoara. După o ceartă îndelungată s-a ajuns la o înțelegere. Muncitorul care a găsit monedele a primit o răsplată în valoare de 150 000 de euro.

O oală de bronz din epoca romană a fost descoperită în 1989 de un muncitor constructor la Regensburg, în cursul lucrărilor de montare a unei conducte de gaz într-o mică localitate. Iată din ce consta comoara: câteva monede de aur și multe de argint, inele, lanțuri și agrafe de aur. După o cercetare minuțioasă, valoarea neașteptatei descoperiri a fost fixată la aproximativ un sfert de milion de euro. Primăria din Regensburg a cumpărat de la muncitorul constructor partea sa din tezaur, pentru a putea expune obiectele în muzee. Omul a obținut 100 000 de euro.

Peste tot în lume se fac asemenea descoperiri. În 1977, un funcționar a găsit la Praga un tezaur de monede. Era alcătuit din peste 8 000 de ducați de aur și peste 36 000 de taleri de argint. Printre ele existau multe monede deosebit de rare, care pentru colecționari au o valoare de peste 10 000 euro pe piesă. Monedele au fost vândute în toată Europa, în cadrul unor licitații, prețul total obținut pentru ele fiind de peste 20 milioane euro.

Descoperite din întâmplare: monede romane din bronz din sec. I și II d.Hr., dezgropate în localitatea Schwarzenacker din Saarland.

Și copiii din orășelul olandez Ede au avut noroc, în aprilie 1988: ei au găsit pe un șantier mai multe borcane de conserve. În ele se aflau monede de aur și bijuterii în valoare de peste 150 000 euro.

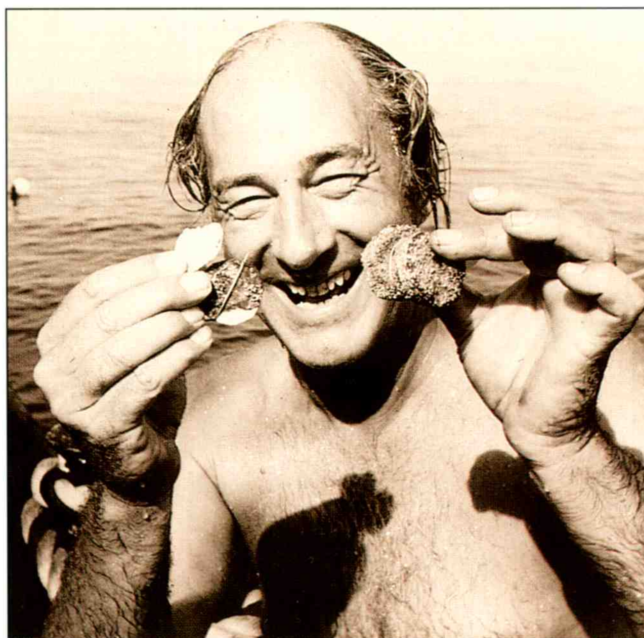
Și din alte țări ale lumii primim aproape cu regularitate știri despre descoperirea unor comori mai mari sau mai mici, care grație hazardului au ajuns din nou la lumina zilei.

Ce comori au putut fi aduse la suprafață?

În epavele navelor de pe fundul mărilor se află cantități inimaginabile de aur, argint, pietre prețioase și odoare bisericești. Naufragii se petrec de când omul a început să călătorească pe mare. Astfel, se spune că numai în Marea Mediterană s-ar afla 100 000 de nave din toate epocile. Pe coastele Africii și-au găsit sfârșitul peste 500 de galioane. În preajma insulelor engleze Scilly s-ar fi scufundat până la 1 000 de vase. Dar din mare sunt smulse mereu alte și alte comori.

Americanul Mel Fisher este probabil căutătorul de comori cu cele mai mari succese din toate timpurile. El a reușit ceea ce alții doar visează. A descoperit și a scos la suprafață marile comori de pe cele două galioane spaniole *Nuestra Señora de Atocha* și *Santa Margarita*. Ambele nave erau încărcate cu bogății ale Imperiului Incaș.

Când a găsit cele două epave în 1985, după ani de căutări, la 30 de mile vest de țărmul Floridei, Fisher a scos la suprafață peste 47 t de lingouri de argint, 100 kg lingouri de aur, 20 t de inele de cupru, tunuri de bronz, farfurii de aur, odoare bisericești, cești și lanțuri de aur și mai mult de 5 000 de smaralde mari. Dar acestea nu reprezintă decât o mică parte a încărcăturii aflate la bordul navelor.

Mel Fisher prezintă, fericit, primele monede de aur recuperate de pe Atocha. *Au urmat mii și mii de alte monede.*

Acțiunea de recuperare este în plină desfășurare, iar valoarea obiectelor aduse la suprafață până acum se ridică la circa o jumătate de miliard euro. Mel Fisher apreciază că lucrările vor mai dura cel puțin 10 ani. De-abia atunci se va ști cu exactitate cât anume valorează întreaga încărcătură.

Între timp, Mel Fisher, considerat cel mai competent căutător de comori al Americii, a reușit din nou să apară pe prima pagină a ziarelor: în 1988 a descoperit în apropierea coastelor Floridei nava spaniolă *Nuestra Señora de la Regla*. Acest galion a fost nava-stindard a unui convoi care s-a scufundat în drum spre Spania din cauza unui uragan, 700 de oameni pierzându-și viața în naufragiu. Scufundătorii lui Fisher au reușit deja să recupereze de pe epavă 900 kg de monede valoroase de argint, două inele prețioase și alte bijuterii.

Dar Mel Fisher caută deja alte epave. A detectat mai multe nave, acoperite cu corali, naufragiate în secolele al XVI-lea și al XVII-lea în dreptul țărmului Antiguei, o insulă din Arhipelagul Antilelor Mici din Marea Caraibilor. Acum se pregătește să le cerceteze și să recupereze încărcătura lor prețioasă.

Kip Wagner, un fost antreprenor de construcții din Florida, a avut aproape la fel de mult succes precum Mel Fisher, dar după ani lungi de cercetări zadarnice. Într-o arhivă a orașului spaniol Sevilla a descoperit informații despre câteva nave scufundate în care se găseau comori. În 1963 a început să străbată cu un avion regiunea respectivă din Marea Caraibilor până ce a distins niște umbre întunecate pe fundul mării. Descoperise șapte galioane încărcate cu valori. Obiectele nu erau însă la fel de prețioase ca acelea de pe navele lui Mel Fisher, dar cu banii obținuți din vânzarea lor a putut să susțină noi acțiuni de explorare. Apoi, la 30 mai 1965, a venit marea descoperire, în apropierea coastelor Floridei: când Wagner a coborât în adâncuri după o furtună puternică, în costumul său de scafandru, a văzut un covor imens și sclipitor de monede de aur. Împreună cu echipa sa, a scos la suprafață peste 60 000 de monede de aur și argint, inele, brățări, coliere, farfurii, cești, tacâmuri și multe altele, din aur și argint. Devenise un om bogat peste noapte. Una dintre cele mai îndrăznețe acțiuni de recuperare a fost efectuată în 1981, în marea înghețată din apropierea orașului Murmansk, Rusia. De la o adâncime de peste 250 m, în doar câteva săptămâni, au fost aduse la suprafață circa 5,5 t de lingouri de aur de pe crucișătorul *Edinburgh*, scufundat de un submarin, după ce a fost recuperat primul lingou, la 17 aprilie. Atât adâncimea, cât și temperatura extrem de scăzută ale apei au dat mult de furcă scufundătorilor, care au fost nevoiți să-și croiască drum tăind corpul navei cu aparate de sudură. Dar efortul a meritat: societatea de recuperare a obținut o cotă-parte de 42 de milioane de euro.

Răsplata cuvenită pentru o muncă extrem de dificilă: Keith Jessop prezintă o parte a lingourilor de aur de pe epava navei Edinburgh.

În toate mările lumii, scufundători și firme specializate încearcă să descopere nave cu încărcături prețioase, pentru a le recupera. Căci aur și alte lucruri de preț se află în mari cantități pe fundul tuturor mărilor și nu așteaptă decât să fie reperate și scoase la lumina zilei...

Comori care așteaptă să fie descoperite

În coridoarele secrete de sub vechiul **Castel Saxtorf**, la nord de Eckernförde, în Schleswig-Holstein, se pare că este ascuns aurul piraților.

În **Schambachtal** din Bavaria se află ascunzătoarea monedelor lui Alois Mederer, care și-a îngropat, în 1870, aurul pus în ulcioare.

La **Inn bei Mühldorf**, Bavaria, se pare că ar mai exista încă o mare parte din argintăria principelui elector Maximilian.

Sub **Castelul Frankenstein,** de lângă Darmstadt-Eberstadt, s-ar găsi, potrivit legendei, o comoară despre a cărei proveniență nu se știu prea multe.

În galeriile parțial prăbușite ale **Castelului Donaustauf,** din Bavaria, se află ascunse odoarele bisericești ale comunității din Frauenzell, din timpul Războiului de treizeci de ani.

Pe (sau lângă) terenul **Aeroportului Düsseldorf** s-ar afla un clopot de argint, ascuns de trupele lui Napoleon.

În apropierea orășelului bavarez **Hohenlinden** a fost îngropată o casă de bani a armatei cu monede de aur și argint.

În regiunea Ruhr, pe terenul de sport de la **Wülfrath-Schlupkothen,** s-ar afla îngropată colecția de monede a familiei Krupp, de la sfârșitul celui de-al doilea război mondial.

În jurul localității **Garmisch-Partenkirchen** s-ar găsi, de la sfârșitul celui de-al doilea război mondial, aur și diamante în mai multe ascunzători.

În apropiere de Garmisch se află masivul muntos **Heimgarten**. Din câte se spune, acolo și-a ascuns cavalerul von Weichs comorile într-o mină de aur care-i aparținea. Legenda vorbește de 15 catâri care transportau tezaurul.

În orașul francez **Le Mans,** călugărițele din mânăstirea ursulinelor au ascuns toate posesiunile lor de valoare într-un coridor subteran, pentru a le pune la adăpost de trupele revoluționare. Comoara s-a pierdut din 1790.

Capela din vestigiile Castelului Donaustauf.

În localitatea franceză **Rennes-le-Château** s-ar afla ascuns tezaurul reginei Bianca de Castilia, de la mijlocul secolului al XIII-lea.

La **Gisors,** situat la circa 50 km nord de Paris, s-ar afla o mare parte a tezaurului legendar al cavalerilor templieri.

Lângă **Turnul Londrei** din Anglia au fost îngropate în 1658 mai multe butoiașe conținând aproximativ 50 000 monede de aur.

În apropierea localității **Ballyshannon,** din nord-vestul Irlandei, s-ar afla mormântul unui rege celt, care, din câte se spune, ar fi fost îngropat cu o importantă cantitate de aur.

Sub piatra de temelie a templului antic al lui Jupiter de la **Roma** s-ar găsi un mare număr de ofrande constând în aur și argint.

Acestea nu constituie decât câteva exemple pentru nenumăratele comori care așteaptă să fie descoperite. În întreaga lume, în America de Nord sau de Sud, în Australia sau pe niște mici insule, peste tot, există încă nenumărate comori ascunse, ca să nu mai vorbim de navele scufundate în toate epocile, al căror număr este de ordinul sutelor de mii.

Seria CE ŞI CUM îşi propune să vă ofere cărţi cu caracter enciclopedic, structurate tematic, adresate adolescenţilor. Informaţiile riguroase şi prezentarea atrăgătoare fac din această lucrare un prieten de nădejde, care îţi poate da răspuns la marile întrebări ale lumii de astăzi.

Cum s-au pierdut comorile?
Cum putem ajunge pe urma comorilor?
Cum s-a pierdut corabia cu perle în deşert?
Cum sunt căutate comorile pe uscat?
Cum sunt căutate comorile din mări şi din oceane?
Cum funcţionează detectoarele de metale?
Ce comoară căuta zadarnic Sherlock Holmes?
Unde se mai pot găsi galioane pline cu aur?
Unde este aurul perşilor?
Vor fi regăsite vreodată giuvaierele Coroanei regelui Ioan?
Există cu adevărat încăperile pline cu comori din labirintul lui Ivan cel Groaznic?
Cine cunoaşte secretul „gropii cu bani"?
Veghează şopârlele din Galapagos aurul lui Benito Bonito?

Volumul vă răspunde la toate aceste întrebări şi la multe, multe altele, şi vă prezintă, prin cuvânt şi imagine, fascinanta lume a comorilor, învăluită în mistere greu de pătruns.

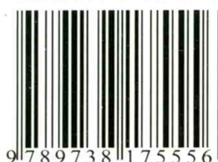
În această serie au apărut:

Cele şapte minuni ale lumii
Multimedia şi lumile virtuale
Marii exploratori şi călătoriile lor
Automobilul
Fizica modernă
Cruciadele
Grecia antică

În curând vor apărea:

Cartea răspunsurilor
China antică
Egiptul antic
Roma antică
Democraţia
Religiile lumii
Vechiul Testament
Gladiatorii
Indienii
Samuraii
Vikingii
Vestul sălbatic
Ţinuturi polare
Pietre şi minerale
Vulcanii
Glaciaţiunile
Planetele
Soarele
Stelele
Matematica
Electronica
Magnetismul
Mecanica
Computere şi roboţi
Monede
Timbre

ISBN 973-8175-55-0

enciclopedia